

Jaarverslag 2022

• • • Leidse Schouwburg
• • • Stadsgehoorzaal

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Programma	7
3	Partners	15
4	Marketing en communicatie	19
5	Talentontwikkeling, educatie en interactie	22
6	Fondsenwerving	26
7	Horeca, sales en evenementen	28
8	Gebouw en techniek	31
9	Personeel – Fair Practice	33
10	Organisatie	38
11	Verslag Raad van Toezicht	41
12	Jaarrekening	44

Voorwoord

Vol van cultuur

Het jaar 2022 stond voor onze sector volledig in het teken van herstel. We zijn het bijna vergeten (of misschien wel: we willen het vergeten), maar we begonnen 2022 met gesloten deuren: geen kunst, geen livebeleving, geen ontmoeting. Dat deed iets met ons als sector en dus met ons team. Wéér de klap van een lockdown, de vierde ditmaal. Wéér als eerste branche dicht en als laatste open. De cultuursector was het beu en liet steviger van zich horen, met acties als Kapsalon Theater, en aandacht in de media. We voelden ons gesteund: niet alleen uit de sector, maar ook ver daarbuiten bleek de waardering voor de kunsten groter dan ooit. Dat motiveerde om weer te gaan bouwen aan een veel steviger fundament van de cultuursector.

Ook hielp het dat we in 2022 Gunay Uslu als staatssecretaris Cultuur en Media kregen. We voelden ons gezien dankzij haar woorden over de waarde van kunst en cultuur, haar luisterende houding en haar kennis over de sector. Haar missie om het belang van kunst en cultuur niet meer te betwisten, maar net als onze Europese bondgenoten de stellige overtuiging te hebben dat het goed is dat we geld uitgeven aan kunst en cultuur in alle schakeringen, gaf de sector nog meer drive om alleen maar sterker uit de crisis te komen. In onze hoofden horen wij de mantra van Uslu: *'Erfgoed, kunst en cultuur vormen wie wij zijn. Daarin moeten we altijd blijven investeren.'*

In 2022 zagen we ook hoe kwetsbaar de wereld is waartoe we ons verhouden. De situatie in Oekraïne maakt dat onze kinderen opgroeien met het besef dat oorlog heel dichtbij is. Dat maakt onzeker en

bang en raakt ons in een toch al complexe tijd, waarin een pandemie ons beperkte in onze vrijheden en ons confronteerde met onze kwetsbaarheid. Daarom zoeken we naar mogelijkheden om juist nu de kracht van kunst en cultuur in te zetten. Want de geschiedenis leert dat die onlosmakelijk met zulke situaties verbonden zijn. Of het nu een pandemie is, een rouwproces of een oorlog: je moet jezelf nieuwe manieren aanleren om door het onbekende en soms zelfs onheilspellende heen te navigeren. Kunst biedt een uitweg, en daarmee een blik op de toekomst. Daarom keken en kijken wij vooruit naar wat wél kan en bieden we samen met onze partners in de stad Leiden zoveel mogelijk cultuur en samenzijn.

Samen leven in Leiden

In 2022 trad in onze stad het nieuwe college van burgemeester en wethouders aan. We zijn blij met het programma dat is gepresenteerd, waarin we samen streven naar een sociale en leefbare stad. Een stad waarin gelijke kansen en omzien naar elkaar vanzelfsprekend zijn, kortom: een plek waar je je veilig voelt en jezelf kunt zijn. Wij dragen daar graag actief aan bij. In dit verslag is te lezen hoe wij daar vanuit onze nieuwe missie, visie en kernwaarden vorm aan geven.

Wij geloven dat podia meer zijn dan plekken waar de mooiste voorstellingen worden getoond: ze fungeren ook als ankers in de stad, waar ruimte is voor talentontwikkeling, debat en laagdrempelige ontmoeting. Met de aanstelling van een nieuwe programmamaker en het organiseren van onder

andere de Diversiteit & Inclusieweek onderstrepen wij het belang van onze podia als plekken waar mensen op alle niveaus dichterbij elkaar komen.

European City of Science

Verder was het een enorme eer om in 2022 zowel de openings- als de sluitingsceremonie van Leiden European City of Science te mogen verzorgen. Ook gedurende de rest van het jaar speelden wij een belangrijke rol in het programma. Dit zorgde ervoor dat we niet alleen onze gebouwen en ons team weer volop konden laten stralen, maar ook dat de grote denkers van nu bij ons hun verhaal kwamen vertellen,

in vrijheid en in veiligheid. Wij vinden dat een groot goed. Wij danken dan ook in het bijzonder Meta Knol en Lucien Geelhoed voor hun vertrouwen in onze organisatie. Verderop in ons verslag leest u meer over de resultaten van onze afdeling Sales & Events.

We hysen de zeilen

Ondanks de roerige start van het jaar wisten bezoekers en zakelijke klanten ons gaandeweg het jaar gelukkig weer te vinden. Uiteindelijk ontvingen wij in totaal weer 108.561 bezoekers bij 328 activiteiten. Dat betekent een verdriedubbeling na het moeizame jaar 2021 en biedt daarmee hoop voor de toekomst. In dit verslag beschrijven wij uitgebreid met welke voorstellingen en evenementen we weer zoveel mensen de kracht van livebeleving konden laten ervaren.

Dit jaar hadden wij niet alleen in onze programmering veel aandacht voor diversiteit en inclusie, maar startten met we samen met de Leidse gesubsidieerde cultuurorganisaties (C6) een doorlopend programma om dit thema duurzaam in onze organisaties te verankeren. Wij kregen hiervoor een financiële bijdrage vanuit de gemeente Leiden, waarmee zij het belang van dit thema onderstreept.

Financieel gezien was het net als het voorgaande jaar een spannend jaar, waarin we scherp aan de wind moesten zeilen. Het adagium 'regeren is vooruitkijken' gaat niet meer op in een wereld waarin laatbeslissers en de onzekere zakelijke markt voor minder voorspelbaarheid van onze inkomsten zorgen.

Financiën en blik op de toekomst

In een jaar van hoge druk op ons team, het achterblijven van publieksinkomsten, torenhoge energieprijzen, krapte op de arbeidsmarkt en de blijvend onzekere situatie in de wereld, kregen we te maken met een flinke stijging van alle kosten. Niet alle stijgingen konden en kunnen wij één op één doorberekenen naar afnemers, bezoekers en klanten. Ook in 2022 stelde het kabinet gelukkig extra middelen voor herstel aan de gemeentes ter beschikking. Wij danken dan ook de gemeente Leiden voor de financiële steun van €200.000 uit de tegemoetkoming covidgelden, die zij eind 2022 aan ons toekende.

In het eerste kwartaal konden wij daarnaast rekenen op de tijdelijke noodmaatregel ter overbrugging van de werkgelegenheid (NOW) en de tegemoetkoming in onze vaste lasten (TVL). Daarnaast konden wij ook in 2022 rekenen op steun van het Fonds Podiumkunsten, middels de meerjarige subsidieronde 2019-2022. Met deze subsidie konden we scherper en urgenter programmeren en artistieke keuzes maken. Ook mochten we rekenen op steun van het Kickstart Cultuurfonds.

Wij sluiten ons jaar af met het volgende resultaat:
– € 283.278,-.

De Leidse Schouwburg-Stadsgehoorzaal streeft naar een vrij besteedbaar eigen vermogen van ± € 400.000,00 zodat de eerst periode van een crisisperiode kan worden doorstaan. Het vrij besteedbaar vermogen is bepaald op basis

van een aantal binnen de organisatie gangbare grootheden, zoals subsidie, personeelskosten en huisvestingskosten.

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal is begin 2023 met volle energie aan de slag gegaan met het voornemen om de gehele uitstraling van de Stadsgehoorzaal meer eigentijds te maken en dus de publieke ruimtes te herinrichten. Eind 2022 werd door de gemeente Leiden een vergunning verleend voor de exploitatie van het cafégedeelte. Dit vraagt om een hernieuwde plek die voldoet aan de eigentijdse wenen zodat nieuw en bestaand publiek zich meer bij ons thuis gaat voelen. Een plek waar ruimte is voor laagdrempelige ontmoeting en presentatie. Daarnaast gaan we voor €176.000 extra investeren in groot onderhoud en maken we hiermee een boordnodige inhaalslag om zo te zorgen dat achterstallig onderhoud wordt ingehaald.

Verder zijn er geen belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en geen tot dusver in 2023 genomen belangrijke bestuurlijke besluiten welke in de jaarrekening 2022 dienen te worden opgenomen.

Verduurzaming vastgoed

De Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal zijn niet alleen knooppunten van ontmoeting, maar ook van groot historisch belang in Leiden. Als beheerder van twee bijzondere locaties voelen wij een grote verantwoordelijkheid – naar onze verhuurder, de gemeente Leiden, en naar onze bezoekers en bespelers. Samen met de gemeente Leiden spannen wij ons in 2022 in om beide gebouwen duurzaam

en brandveilig te maken. Een intensief proces, dat parallel liep aan de heropening van de theaters. Door goede afstemming konden zowel de werkzaamheden als concerten en voorstellingen doorgang vinden, zonder dat het publiek hier al te veel hinder van ondervond.

Wij zijn blij met de investeringen die gemeente Leiden doet om ons cultureel erfgoed in goede en eigentijdse staat te behouden. Desondanks blijft de spanning hierin voelbaar. Wij verwachten de komende jaren geconfronteerd te worden met steeds verder oplopende kosten en herstelwerkzaamheden door achterstallig onderhoud. Hierbij is niet altijd duidelijk welke taken onder wiens verantwoordelijkheid vallen. Wij hadden gehoopt dat dit in 2022 zou resulteren in duurzame oplossingen en spreken de wens uit om begin 2023 écht tot goede afspraken te komen.

Verhalen samen brengen

Het afgelopen jaar bepaalden we niet alleen onze missie en visie, maar ook onze kernwaarden: open, samen, duurzaam en creatief. Op die vier fundamenteën willen we de komende jaren verder bouwen. Dat we zo'n proces om tot die waarden te komen met ons hele team konden vormgeven, is niet alleen iets om trots op te zijn, maar zorgde ook voor een gevoel van gezamenlijkheid. Het team is dan ook de ruggengraat van onze organisatie waarmee we verhalen samen brengen. Iedere dag weer, steeds in andere verschijningsvormen.

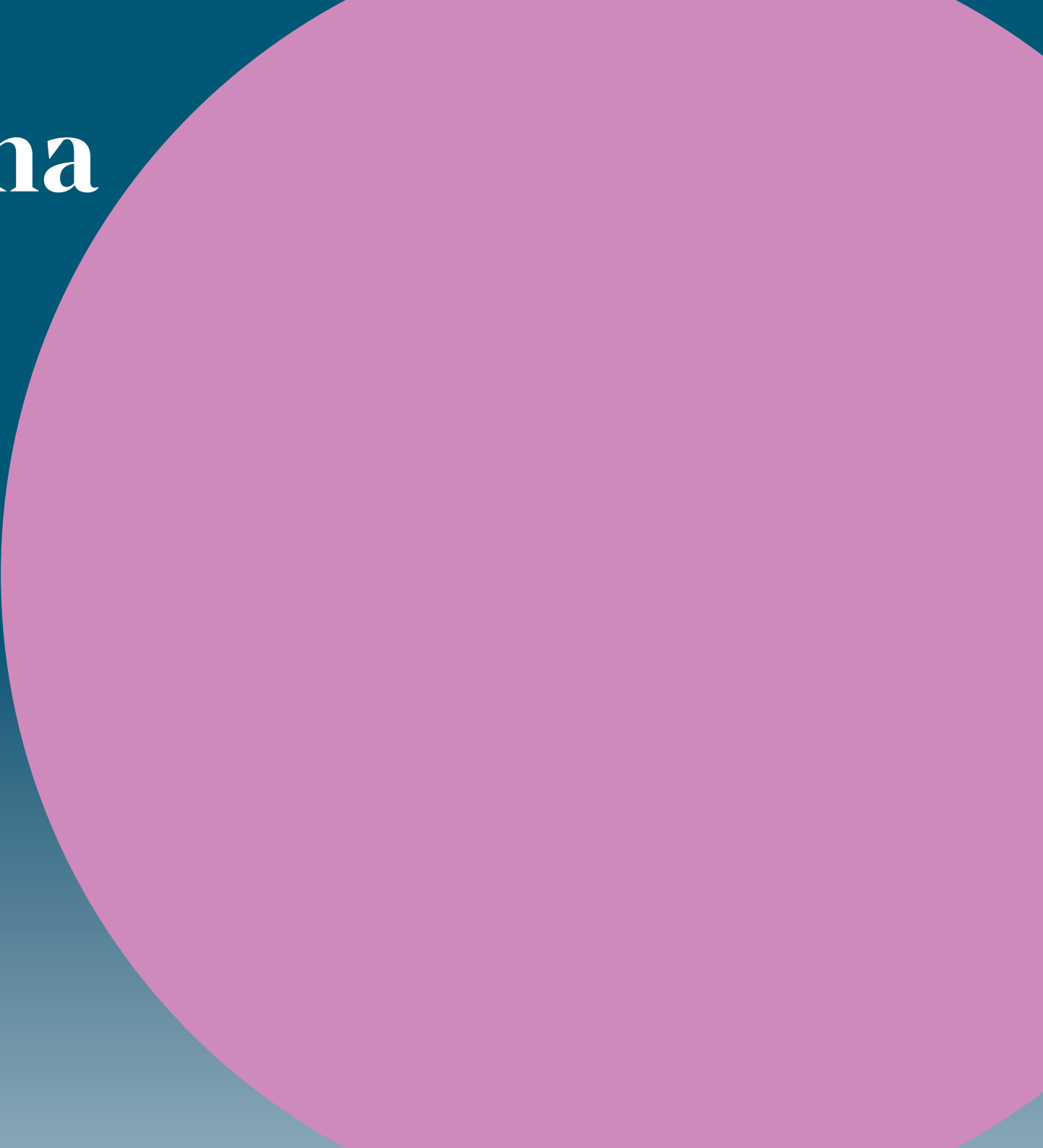
Dat doen wij natuurlijk ook door intensieve samenwerking met onze Leidse en regionale

cultuurpartners. Samen spannen wij ons in om onze positie als actuele, maatschappelijke en lokale kunstorganisatie verder te verstevigen. Wij willen dat iedereen zich welkom bij ons voelt, op een plek waar ontmoeting, beleving en ontmoeting samenkomen. Waar mooie, actuele, urgente, grappige en ontroerende verhalen worden verteld. Waar wij verhalen samen brengen. Die verhalen helpen ons een werkelijke verbinding met elkaar aan te gaan. Dat is de kracht van kunst en cultuur. Juist nu.

Op 9 december sprak Gunay Uslu in de Leidse Pieterskerk de Huizingalezing uit. Zij zei toen: *'Laten we volmondig erkennen dat we cultuur nodig hebben, dat zij in ons zit, dat we haar ademen en dat we – letterlijk – geen voetstap kunnen verzetten zonder cultuur aan te raken. Want kunst en cultuur, zeg ik vrij naar Nussbaum, geeft leven aan onze levens.'*

Programma

A large, solid pink circle is positioned on the right side of the image, partially overlapping the teal background. The circle is centered vertically and extends from the top to the bottom of the frame.

Deuren weer open

2022 begon met een lockdown, die in december 2021 was ingezet. Ook al voelde het als de zoveelste keer dat we onze deuren moesten sluiten, toch hield het hele team van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal de moed erin. Er kwam een einde aan de coronacrisis, er zou een einde komen aan de coronamaatregelen – daar vertrouwden we op. Er zou toch écht weer muziek moeten klinken in de Stadsgehoorzaal en gelachen kunnen worden in de Leidse Schouwburg.

Een maand na de jaarwisseling mochten we eindelijk weer – eerst nog met een beperking van anderhalve meter en met een eindtijd van 22.00 uur, maar al snel werden deze regels losgelaten.

Tijdens alle lockdownperiodes hadden we alles op alles gezet om podiumkunst mogelijk te maken en makers en musici te blijven ondersteunen door repetitieruimte te bieden, cd-opnames en radio-uitzendingen te faciliteren. Met diezelfde motivatie zetten we ná de laatste lockdown alles op alles om zoveel mogelijk voorstellingen en concerten in te halen.

Het eerste halfjaar stonden we meteen aan: er waren weken waarin we van maandag tot en met zondag voorstellingen toonden, zo blij waren we dat we weer precies dat konden doen waarvoor wij bestaan: verhalen samen brengen, en daarmee ook kunstenaars, cultuurliefhebbers, nieuwe bezoekers en jong talent bij elkaar laten komen. Het vergde veel van het team, maar legde duidelijk bloot waar onze bevlogenheid ligt.

Toch waren er nog vijf voorstellingen en concerten die ná de lockdowns om uiteenlopende redenen moesten worden geannuleerd of verplaatst. Zo was begin februari, net een week na de openstelling, code rood afgekondigd vanwege een storm. De voorpremière van Gif moest daardoor geannuleerd. Andere artiesten kregen corona, de griep of een blessure. Het was duidelijk: we waren nog niet helemaal van de nalieffecten van twee jaar coronacrisis af, en merkten dat makers daar net zo goed last van hadden.

Thema's

Onze programmering beslaat vrijwel het hele spectrum van genres: van cabaret tot jeugdtheater en van klassieke muziek tot toneel, dans en muziektheater. In 2022 brachten onze programmeur reguliere genres Henk Talma en onze programmeur klassiek Susanne Lammers zo door alle genres heen twee thema's rondom water en klimaat:

1. *Hete Aarde*, met voorstellingen rondom het onderwerp klimaatverandering en klimaatcrisis: Nicole Beutler Projects met *GINGKO or: 56 million years ago there were palm trees on the North Pole*, Patrick Nederkoorn met *Hoogtij* en *SeksKlimaat* door Maria Goos, Michiel de Jong en Slieger Slood.
2. *Tot aan de lippen: over/onder water*, waarin concerten en voorstellingen geprogrammeerd waren die allemaal speelden met het onderwerp water – waarbij het water vaak figuurlijk of letterlijk tot aan de lippen kwam. Op het programma stonden *Introdans* met Aqua, (wederom) Patrick Nederkoorn met *Hoogtij* en Amsterdam Sinfonietta met *The Book of Water*.

Diversiteit en inclusie

Wij onderschrijven de Code Diversiteit & Inclusie en zien grote noodzaak om een meer divers publiek over de vloer te krijgen. Daarin speelt programmering een uitermate belangrijke rol: voorstellingen die tot de verbeelding spreken van bestaande en nieuwe doelgroepen moeten door middel van de juiste marketinginzet bij nog onbekende doelgroepen onder de aandacht worden gebracht. We programmeren dan ook voorstellingen waarin verhalen worden verteld door makers waarmee een steeds diverser publiek zich kan identificeren en waarin zij hun eigen verhalen herkennen.

Ook programmeren we voorstellingen waarin onderwerpen als culturele identiteit, genderidentiteit en racisme en discriminatie aan de orde komen. Enkele voorbeelden zijn *Met zonder ballen (14+)* van Het Laagland, *Verzwegen Geschiedenis: Hier zijn we koningen* door Het Zuidelijk Toneel in samenwerking met The Black Archives, *A Seat at the Table* en *Saman Amini's Integratieplan* van Black Sheep can Fly, *Gods Wegen* van Nina de la Parra en Sanne Landvreugd, *Queer Planet (14+)* van HNTjong, *Witch Hunt* van Eline Arbo & het Noord Nederlands Toneel, *EXIT Macbeth* van het Noord Nederlands Toneel, *La Traviata* van de Nederlandse Reisopera, *De Gliphoeve* van Orkater en Citizen K. van Sadettin K. & Het Nationale Theater. In maart 2022 ontvingen wij bovendien voor de eerste keer Jawad Es Soufi, een cabaretier met Marokkaanse achtergrond die een groot publiek met Marokkaanse roots wist aan te spreken. In de reacties op deze programmering zien we steeds meer bevestigd dat samenwerkingen en partnerschappen bijdragen aan meer diversiteit en inclusie: ze helpen ons te

horen wat er speelt bij voor ons nog minder bekende doelgroepen en dragen bij aan het bereiken van nieuw publiek.

Premières

Vanaf februari mochten we na een lange coronasluiting eindelijk weer open. Het publiek was in eerste instantie nog wat afwachtend. De première *Gif* met Stefan de Walle & Carine Crutzen op 19 februari was de eerste voorstelling met een bezetting hoger dan 70 procent. Ook cabaretiers Stefano Keizers met zijn voorstelling Hans Teeuwen en Martijn Kardol met *De Situatie* en de muziektheatervoorstelling *Trompettist in Auschwitz* met Thomas Cammaert en Soy Kroon gingen in de Leidse Schouwburg in première. In de tweede helft van het seizoen hadden wij drie premières, waaronder de Leidse gezelschappen Veenfabriek en theaterbolwerk PUNCH en in oktober de première van het theaterconcert van Mart Hoogkamer in de Stadsgehoorzaal: een thuiswedstrijd.

Cabaret

Vanaf maart wist het publiek ons weer beter te vinden. De eerste stijf uitverkochte voorstelling van 2022 was de grote verrassing Jawad Es Soufi. Cabaret mag zich doorgaans verheugen op veel publieke belangstelling, maar pas vanaf april raakte de een na de andere cabaretvoorstelling uitverkocht. Richard Groenendijk, Rundfunk, Paulien Cornelissen, Lebbis, Wim Helsen, Harry Jekkers, Ton Kas, Pieter Derks, Tineke Schouten, Kasper van der Laan, Theo Maassen, Plien en Bianca, Rayen Panday, Tim

Fransen, Ronald Goedemondt, Freek de Jonge, Micha Wertheim, Henry van Loon, Diederik van Vleuten, Saman Amini en Dolf Jansen speelden allemaal voor een – zo goed als – uitverkocht huis. Lachstof, de reeks waarin we opkomende talenten op het gebied van cabaret, kleinkunst en stand-up comedy een podium bieden, is met ingang van dit seizoen in clubsetting neergestreken in het café van de Stadsgehoorzaal, de voormalige Catharinafoyer.

Leids Cabaret Festival

De Leidse Schouwburg is al 42 jaar lang het vaste huis voor het Leids Cabaret Festival. Het Leids Cabaret Festival vond in 2022 later plaats dan gebruikelijk: in plaats van in februari werd het een editie in juni. Na een jaar afwezigheid door coronamaatregelen was het volle bak. De finale leverde voor het eerst in de geschiedenis van het festival drie winnaars op: Stefan Hendriks won de juryprijs, Piet van Eeghen de publieksprijs en Celine Schrama de studentenprijs.

Toneel

We programmeerden op toneelgebied vrije producties zoals *Festen en Gif* en *Jon van Eerd* en Loes Luca. In samenspraak met onze overdagraad programmeerden we Margreet heeft de groep verlaten van mugmetdegoudentand. Daarnaast verwelkomden we meerdere BIS-gezelschappen: Het Zuidelijk Toneel, Theater Utrecht, Toneelgroep Maastricht, Noord Nederlands Toneel en Theater Rotterdam.

Muziek

Het veertigjarig jubileum van de Dolly Dots in de Stadsgehoorzaal was een stampend feest en een van de absolute hoogtepunten van voor de zomer. In het najaar volgden de punk-cabaretseke Tiger Lillies, het afscheidsconcert van De Dijk, de Nederlandstalige tournee van Waylon en het mooie optreden van Kovacs.

Start seizoen 2022-2023

Vanaf september vierden we dat we écht weer mochten – zonder begrenzing. We hebben geprobeerd er een feestje van te maken en van alles in huis gehaald op het gebied van toneel, dans, muziek, theatercollege, cabaret en jeugd- en familievoorstellingen. Op 8 september trapte Wende het nieuwe seizoen af met *The Promise*, een zinderende voorstelling die slechts in drie steden te zien was. Een dag later startten Brigitte Kaandorp en Jenny Arean hun theatertournee bij ons. Een droomstart van het seizoen.

Hoogtepunten

We kijken graag terug op enkele hoogtepunten in onze programmering: Theater Oostpool met het bejubelde *Girls & Boys*, Wat We Doen met *Angry Young Men*, HNT-jong met *Queer Planet* op Internationale Coming Out-dag, *Ginkgo* van Nicole Beutler Projects, de Nederlandse Reisopera Pocketopera met *La Traviata* en *Saman Amini's integratieplan*.

Klassieke muziek

Alle klassieke concerten na de lockdown konden gewoon doorgaan: musici stonden te trappelen om weer te spelen, zij het soms met kunst- en vliegwerk. Soms werd het een ander programma of een andere solist, maar gespeeld werd er. Bij de semi-scenische opera *Le Vin Herbé* van Frank Martin door Cappella Amsterdam viel zowel de dirigent als de tenorsolist uit door coronabesmetting. Ze vonden uiteindelijk vervangers in Frankrijk en Zwitserland, wat een wonder mag heten, want zo'n repertoirestuk is deze opera niet.

Het publiek was daarentegen nog erg voorzichtig, wellicht zelfs angstig of druk bezig hun sociale bezigheden weer op te pakken. Om vooral de musici toch de kans te geven eindelijk weer op te treden, hebben we geen enkel concert afgelast, maar zetten we de 'verdubbelaar' in, waarin we het publiek dat al wél kaartjes had aanboden om iemand gratis mee te nemen. Daardoor was zowel voor de aanwezige muziekbezoekers als voor de musici de ervaring in de zaal een stuk prettiger, maar vooral hoopten wij dat mensen weer zouden voelen hoe fijn het is om naar een concert te gaan.

De hoogtepunten van het voorjaar waren het – ingekorte – concert van het Doric String Quartet (het laatste concert met de verplichte eindtijd van 22.00 uur), het recital van Jeanine de Bique (uitgezonden door Radio 4), het koffieconcert door het Marmen Quartet, en het themaweekend *De vrije Beethoven* met Liza Ferschtman in juni, waarbij ook het publiek steeds meer in vorm kwam.

Hoewel de eerste concerten van het nieuwe seizoen met vierkante wielen op gang kwamen, ging het vanaf eind oktober crescendo. Vooral de kamermuziek in de Aalmarktzaal werd uitzonderlijk goed bezocht: we verwelkomden veel bezoekers bij onder meer Pieter Wispelwey en Paolo Giacometti, het Brodsky Quartet, het Van Baerle Trio en Thomas Beijer.

Het klassieke muziek-seizoen werd geopend in september met het vierde en laatste deel van het Orkest als Laboratorium: een onderzoek naar negentiende-eeuwse expressiemiddelen in de symfonische muziek van Johannes Brahms door Johannes Leertouwer. Veel van onze trouwe klanten, de Vaandeldragers en Bondgenoten, kwamen op onze uitnodiging luisteren naar dit bijzondere project, net als veel musicologisch geïnteresseerden uit den lande. Op het programma stond de vierde symfonie en het razend moeilijke Vioolconcert (dat gekscherend ook wel Concert tegen de viool wordt genoemd), met als solist de weergaloze Shunske Sato.

We sloten het jaar af met een buitengewoon goed bezochte *Messiah* – een concert waarvoor we ook ruim vijftig vrijkaarten gaven aan medewerkers van Alrijne Zorggroep. Het coronavirus deelde alsnog een laatste plaagstootje uit: het recital van Thomas Beijer,

dat door een coronabesmetting uitgesteld moest worden, vond nog net in 2022 plaats.

Ook de kamermuziekconcerten werden in de tweede helft van 2022 goed bezocht, waardoor wij vertrouwen en bevestiging krijgen dat in Leiden een grote behoefte bestaat aan dit prachtige genre.

Eigen en coproducties

Vanuit een samenwerking ontstaat regelmatig een bijzondere coproductie. In 2022 brachten wij samen met de vriendenvereniging van Museum De Lakenhal

en de Vrienden van de Hortus Leiden de Leidse Kunst & Natuur Show. De show werd samengesteld door Olga Crapels, die sinds 1 juni als programmamaker Educatie, Inclusie en Interactie aan de slag is bij de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal. De show werd gepresenteerd door Lucas De Man, en er kwamen tal van kunstenaars en wetenschappers die op het snijvlak van kunst en natuur opereren langs.

In de herfstvakantie brachten we een door onszelf gemaakt jeugdtheatercollege over theater. Zowel de geschiedenis van de oudste schouwburg van Nederland als de geschiedenis van theater in het algemeen kwamen aan bod. Daarnaast bood het

theatercollege een podium aan medewerkers die de kans kregen te vertellen over het werk achter de schermen.

Het jeugdtheater werd mede mogelijk gemaakt door de schenkingen van onze Bondgenoten, Vaandeldragers en Muskietiers'. De toegang was gratis; alle kinderen van 7 jaar en ouder en hun familie waren welkom. Het is de bedoeling om dit jeugdtheatercollege te verduurzamen en zo vaker in te zetten, en in de komende jaren ook als schoolvoorstelling beschikbaar te maken.

Doelstellingen

Volgens de uitvoeringsovereenkomst hebben wij als doelstelling om vijfhonderd activiteiten per jaar te realiseren, met een bereik van 150 duizend bezoekers, waarvan minimaal 50 procent voor podiumkunstpresentaties. Door de lockdowns is dit percentage en het aantal evenementen niet gehaald. Wel is de weg terug ingezet naar een publieksbereik zoals dat voor de coronacrisis was.

Aantal activiteiten en bezoekers en voorstellingen

	Realisatie 2022		Realisatie 2021		Realisatie 2020		Realisatie 2019	
	Activiteiten	Bezoekers	Activiteiten	Bezoekers	Activiteiten	Bezoekers	Activiteiten	Bezoekers
Voorstellingen/concerten	214	66.065	84	16.048	118	30.996	326	98.262
Amateur voorstellingen	16*	6.231	18	2.297	3	750	60	11.788
Coproducties	7	969	4	377	9	270	20	10.450
Overige (commerciële) activiteiten	90	24.196	47	9.393	45	718	230	50.685
Grand Café				6.467				
Bijzondere bezoeken	1	7.100						
* Livestream		4.000						
Totaal	328	108.561	153	34.582	175	32.704	636	171.185

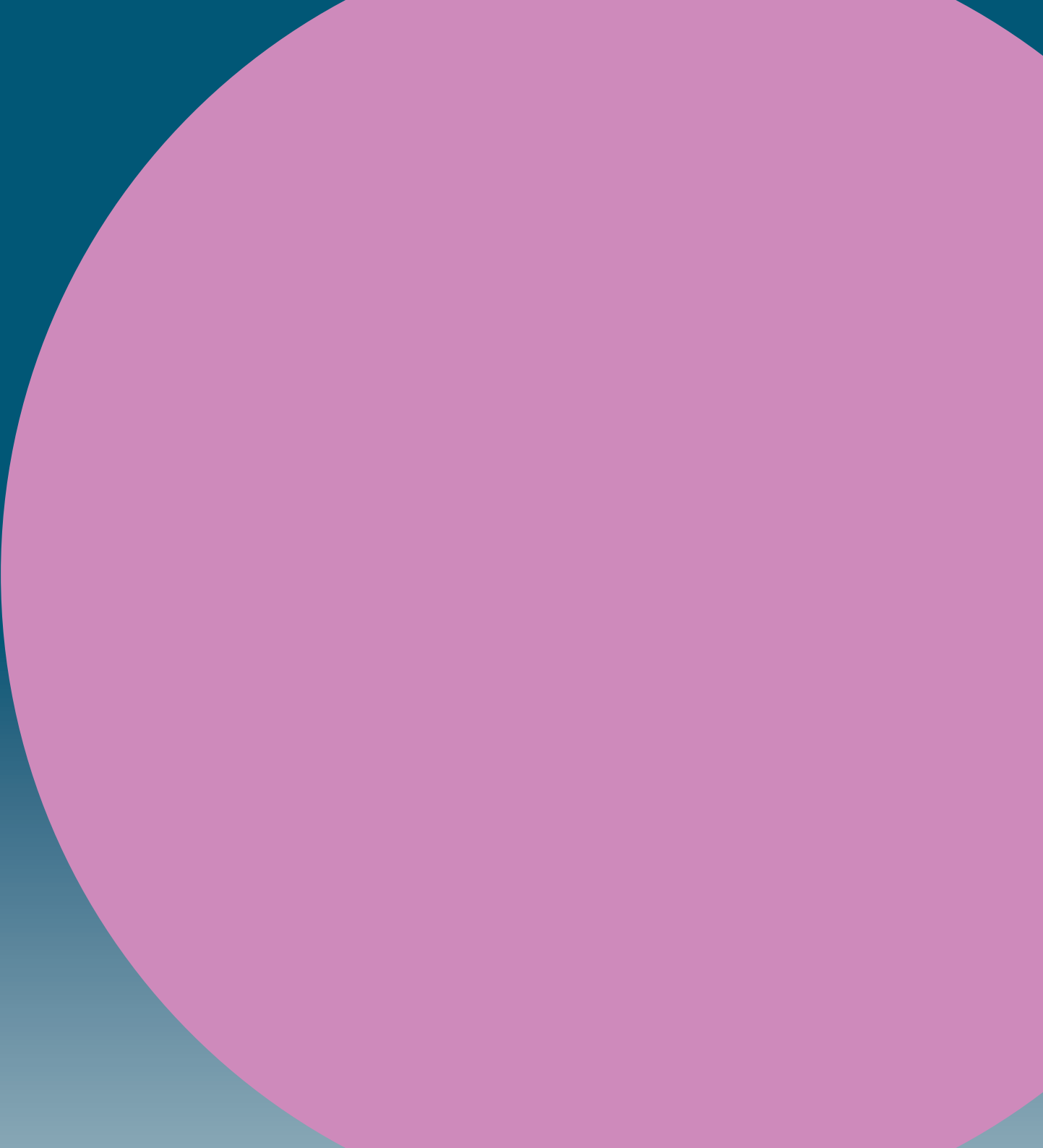
**bijzondere evenementen, onder andere de Open Monumenten Dagen, openbare repetitie van Amsterdam Sinfonietta.*

Aantal bezoekers en voorstellingen op genre

Genre	Aantal bezoekers	Aantal voorstellingen
Cabaret	26584	65
Dans	1542	6
Jeugd en familie	5795	21
Klassieke muziek	8020	47
Musical en show	1071	4
Muziek	10280	25
Muziektheater	2973	12
Theatercollege	1243	3
Toneel	7654	28
Specials	903	3
Subtotaal	66.065	214

Partners

A large, solid pink circle is positioned on the right side of the image, partially overlapping a teal background. The circle is centered vertically and extends from the top to the bottom of the frame. The teal background is a solid color that fills the left and top portions of the image.

C6

De gemeente Leiden subsidieert zes culturele instellingen, de zogenoemde C6: Museum De Lakenhal, Theater Ins Blau, Gebr. De Nobel, de Pieterskerk, BplusC en de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal. Zij werken sinds 2021 nauwer samen, op meerdere belangrijke thema's die bij deze zes organisaties spelen. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal is voorzitter van de werkgroep backoffice, en neemt daarnaast actief deel aan onder andere werkgroepen op het gebied van diversiteit en inclusie en samenwerkingen en partnerschappen.

Door onze werkgroep diversiteit & inclusie is het plan ontstaan voor een diversiteit- en inclusieweek, om bewustwording onder onze medewerkers rondom deze onderwerpen te vergroten. De werkgroep heeft de andere leden van de C6 hiervoor benaderd. Samen is de diversiteitsweek geprogrammeerd, georganiseerd en gefaciliteerd. Medewerkers van alle C6-organisaties namen deel aan inspiratiesessies en workshops en konden naar voorstellingen die in deze week over deze onderwerpen gingen: Saman Amini's Integratieplan, Citizen K. en De Gliphoeve.

BplusC

Van 15 maart 2021 tot en met 31 december 2022 was ons MT-lid Gerbert van Aken gedetacheerd als parttime projectleider vastgoed en facilitair bij BplusC. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal werkt met BplusC daarnaast samen op het gebied van cultuureducatie. Onder de paragraaf Cultuureducatie vertellen wij hierover meer.

Theater Ins Blau

Met Theater Ins Blau werken wij al vijf jaar samen op het gebied van programmering en marketing. Samen bepalen wij jaarlijks onze marketingstrategie en kopen we marketingmiddelen in, zoals brochures, posterrondes en online campagnes. Hoewel de gemiddelde leeftijd van bezoekers van Theater Ins Blau vermoedelijk iets lager ligt, zorgen jonge, maar zeer bekende cabaretiers en artiesten bij ons ook voor volle zalen met veel jeugd. Uiteraard stemmen we gedurende het jaar onze programma's af, zodat er niet te veel druk op de agenda staat en wij elkaar niet beconcurreren met onze voorstellingen.

Leidse makers

PUNCH

Theaterbolwerk PUNCH is in oktober 2021 van start gegaan. Het doel van PUNCH is om theaterteksten van nieuwe toneelschrijvers net zo vaak in de theaters te laten zien als bekende klassiekers. Wij vinden het bovendien belangrijk om onze toneelliefhebbers

meer deelgenoot te laten zijn van het maakproces van een toneelstuk: van de eerste toneeltekstlezingen tot de première. Na een toneeltekstlezing in november 2021 volgde in september 2022 de première van de toneeltekst *Ongerijmd* van Frank Siera. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal ondersteunt PUNCH door repetitieruimte beschikbaar te stellen, marketingadviezen te geven en jaarlijks minimaal één toneelstuk te programmeren.

KASSETT

Met muziektheatergezelschap KASSETT bestaat al langere tijd een constructieve samenwerking. Wij ondersteunen KASSETT door repetitie- en montageruimtes beschikbaar te stellen, voorstellingen te programmeren als deze binnen een lijsttoneel of juist in de kuip van de Grote Zaal passen en het gezelschap te ontzorgen op het gebied van marketing en kaartverkoop. Afgelopen jaar dienden wij samen met KASSETT een aanvraag voor productiebudget in bij het Fonds Podiumkunsten. Deze aanvraag is gehonoreerd, zodat in 2023 speciaal voor middelbare scholieren de voorstelling *Tijdtekens* op maat gemaakt wordt, inclusief contextprogramma.

PSItheater

Met stadsgezelschap PSItheater werken we nauw samen. Wij vinden elkaar in onze missie om letterlijk en figuurlijk verhalen samen te brengen. Samen werken we aan een plan om stadsverhalen in het café van de Stadsgehoorzaal een podium te bieden, waarbij we op zoek gaan naar mooie, prikkelende en ontroerende verhalen van en door Leidenaren. Daarnaast hebben wij ons verbonden aan de Stadskijkers, een project waarbinnen Leidenaren met diverse achtergronden in contact komen met cultuur

en in groepsverband, onder leiding van PSItheater, cultuur en kunst beleven bij de Leidse culturele instellingen. In 2022 bezochten de Stadskijkers *Angry Young Men* van Wat We Doen en *Maria, Maria, Maria* van de Veenfabriek.

Veenfabriek

Met de Leidse Veenfabriek hebben wij een muziektheatergezelschap in onze stad dat prikkelt en uitdaagt, waarmee wij een inspirerende samenwerking hebben. Wij faciliteren repetities of montages en programmeren een of meerdere titels in onze zalen. In op vrijdag 6, zaterdag 7 en zondag 8 mei 2022, het weekend van Moederdag, bracht Veenfabriek drie keer in onze Grote Zaal de

zeer goed ontvangen voorstelling *Maria, Maria, Maria*. Op 13 september beleefde de muzikale voorstelling *h/AI, human vs Artificial Intelligence* van Veenfabriek in samenwerking met Orkest De Ereprijs en theatergroep Echo haar première in de Stadsgehoorzaal. De voorstelling werd gemaakt in het kader van Leiden European City of Science en vormde een bovenmenselijke manifestatie met vier acteurs, een veertienkoppig orkest, AI en het publiek.

Theaterdelta

Theaterdelta Zuid-Holland (TDZH) is het samenwerkingsverband tussen de Goudse Schouwburg, Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal en Kunstmin in Dordrecht. De drie organisaties geloven in de verbindende kracht van een culturele en creatieve humuslaag en voelen de noodzaak om diverse inwonersgroepen meer de weg naar het theater te laten vinden. TDZH werkt samen om met elkaar deze doelen te bereiken: deze theaters vertellen, delen en halen verhalen op uit de stad en regio, en staan open voor prikkels, vragen en ontwikkelingen. Dat doen zij door intensief samen te werken met lokale instellingen en organisaties en door actief op zoek te gaan naar verbindende thema's en programma's.

TDZH wil duurzame relaties opbouwen met verscheidene groepen en mensen. Startpunt hierbij is de samenwerking met partners uit het professionele

theaterlandschap. In 2022 zijn uitgangspunten geformuleerd, is programmering afgestemd en hebben de drie theaters een verdiepende samenwerking met Wat We Doen opgezocht. Dit theatergezelschap creëert haar producties vanuit een sterke artistieke visie en een grote betrokkenheid bij de maatschappij. Contact met de gemeenschap is een belangrijk element in zowel het maakproces als tijdens de voorstellingen. Deze samenwerking zal in 2023 en 2024 worden geïntensiveerd, met de producties *So Far So Good* en *The City She Loves Me*, die dus in alle drie de theaters te zien zullen zijn. Daarnaast programmeert onze programmeur klassieke muziek Susanne Lammers de klassieke concerten voor de Goudse Schouwburg, alsook sinds enkele jaren voor Stadstheater Zoetermeer.

Cultuurkwartier

Het Cultuurkwartier van Leiden bestrijkt het noordwestelijk deel van de Leidse binnenstad. Dit gebied heeft de hoogste cultuurdichtheid van Nederland. Het Cultuurkwartier is het kloppende hart van culturele vernieuwing, met een grote diversiteit aan podia, musea, bioscopen en creatieve broedplaatsen. In het Cultuurkwartier ontmoet de rijke Leidse geschiedenis het heden en vooral de toekomst. Cultuur, wonen en ondernemen komen er samen. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal zit in het bestuur van het Cultuurkwartier en vertegenwoordigt hiermee de podia die in het Cultuurkwartier zijn gelegen. Wij spannen ons op die manier in om mee te werken aan een aantrekkelijke binnenstad waarin kunst en cultuur een centrale plek innemen. Afgelopen jaar is de stichting zijn

tijdens verschillende meedenksessies met culturele instellingen, bewoners, makers, ondernemers en andere partners ideeën opgehaald om het Cultuurkwartier verder te ontwikkelen. Er zijn werkgroepen opgericht en verschillende projecten opgezet. Om het enorme potentieel van dit gebied en de te nemen stappen tot verwezenlijking daarvan voor iedereen zichtbaar te maken, is het cultuurkwartier in gesprek met verschillende bureaus om een ontwerp te maken van een mogelijke visuele inrichting van het Cultuurkwartier.

Stadstheater Zoetermeer

Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal kent al ruim zeven jaar een samenwerking met Stadstheater Zoetermeer. Zo stelt onze programmeur klassieke

muziek ook een reeks koffieconcerten voor dit theater samen en begeleidde onze online marketeer Lara van Dooren het afgelopen jaar het gehele websitetraject voor beide organisaties. Deze samenwerking is vastgelegd in een overeenkomst tussen beide theaters, waarin afspraken zijn gemaakt over de in te zetten uren en werkzaamheden.

Overige samenwerkingen

Ook met andere culturele partners en organisaties werkten wij in 2022 constructief samen. Zo ondersteunden wij de marketing en kaartverkoop van de Leidse Hofjesconcerten. Tijdens de Open Monumentendagen verwelkomden wij ruim 2100 bezoekers en gaven we vele rondleidingen voor en achter de schermen, waarbij we inzoomden op de

duurzame transitie van ons historische monument. Tijdens het Letterlijk Leiden festival vond eveneens de eerste editie van *OverActing* plaats, een theaterfestival in samenwerking met het festival Oude Muziek en de Academy of Performing Arts van de Universiteit Leiden over historisch acteren, dat op meerdere plekken in Leiden plaatsvond. De Leidse Schouwburg vormde de centrale spil in dit festival.

Voor het Rijksmuseum van Oudheden verzorgden wij de kaartverkoop en financiële afhandeling van theaterrecette voor vier verschillende voorstellingen, onder andere van theatergroep Aluin en het World Opera Lab. Ook namen wij deze voorstellingen mee in onze marketingcommunicatie.

2-3-4 DEC
2022 LEIDEN

THEATERFESTIVAL

**over
acting**

EXPRESSION
EMOTION

EXPERIENCE WWW.OVERACTING.NL

[illegible]

Altijd open voor jouw verhaal

2022 begon dicht: we moesten onze deuren fysiek gesloten houden. Toch wilden we juist open zijn en open staan, voor iedereen in Leiden en wijde omtrek. Wij begonnen het jaar met de actie 'Altijd open voor jouw verhaal', die gelanceerd werd op Blue Monday: de volgens velen – maar nooit officieel bewezen – meest neerslachtige dag van het jaar. We wilden verhalen ophalen bij mensen, die zo hun hart konden luchten of gewoon even konden bijpraten. We richtten een bel-me-wel-register in, waar iedereen die graag een verhaal wilde delen, groots en meeslepend of juist klein en dicht bij huis, zich kon melden. Uit de hele organisatie stelden we een belteam samen, dat een luisterend oor bood en ruimte gaf voor de emoties die de lockdown met zich meebracht. Ook belden we onze vaste bezoekers om te vragen hoe het met hen ging. Onze ambassadeur Jochem Myjer was de eerste die vanuit het belteam contact opnam met de trouwste bezoekers van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal. Aan het einde van ieder gesprek deelden we het gedicht Leef van Leidse dichter René Oskam. De actie werd door zowel Leidenaren als door onze eigen collega's zeer gewaardeerd en bood licht in een donkere, dichte maand.

Marketingontwikkelingen

Het afgelopen jaar hielden we continu de vinger aan de pols bij onze marketingstrategieën. Wat vóór de coronaperiode werkte, kan nu minder effect hebben, omdat het gedrag van het publiek veranderd is. We namen afscheid van routines en vonden met elkaar

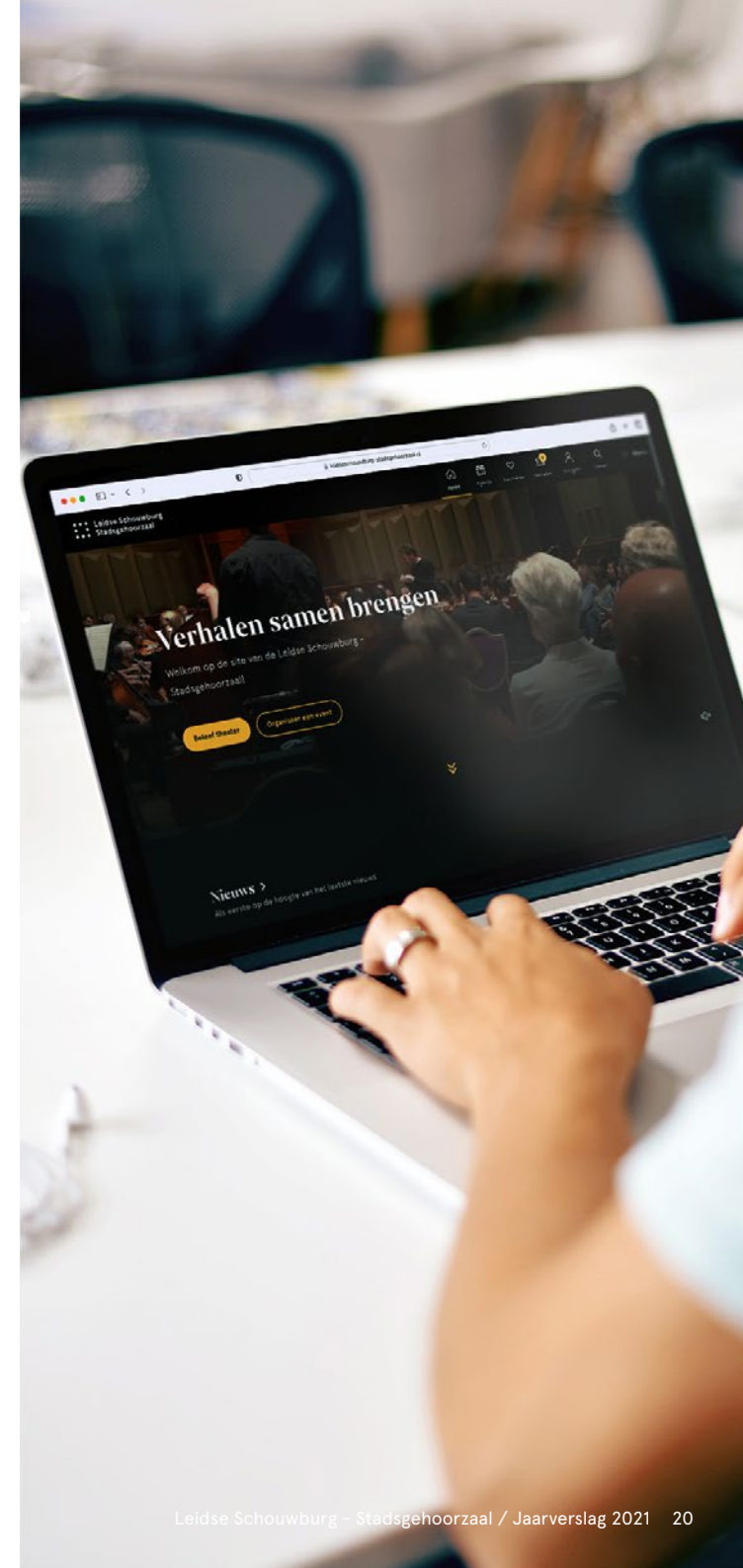
opnieuw strategieën uit om het bestaande publiek terug te vinden en om nieuw publiek te interesseren voor onze voorstellingen.

Om de bezoekcijfers weer op het oude peil te krijgen, zetten wij in op extra campagnes die vooral aanzetten tot kaartverkoop. De uitbundige campagne met dito beeld om samen met Theater Ins Blau het publiek terug te lokken had de uiterst eenvoudige slogan 'Koop nu kaarten'. We kozen er bovendien voor om de voorverkoop van klassiek voor het nieuwe seizoen eind mei te laten samenvallen met de voorverkoop voor de reguliere programmering, terwijl vóór de coronaperiode de kaartverkoop voor de klassieke programmering al eind februari of begin maart van start ging. Het viel ons op dat deze voorverkoop goed liep, en het gaf ons voorzichtig het eerste vertrouwen dat het publiek de weg terug naar theater en concertzaal wist te vinden.

Om zo duurzaam mogelijk met papier om te gaan, besloten wij geen uitgebreide brochure samen te stellen – met het oog op onzekerheden rondom de coronacrisis leek dat ons uiterst onverstandig. Wij maakten een minibrochure en zetten vooral in op online marketing, via nieuwsbrieven en een goede website met hoge vindbaarheid via Google Ads.

Nieuwe website

In 2022 zijn wij overgegaan op zowel een nieuwe website als een nieuw ticketsysteem. Na een uitgebreid keuzeprocess begonnen wij in januari 2022 samen met Internetbureau Slik met de bouw van onze nieuwe website. Het belangrijkste doel was om de klantbeleving van onze bezoekers te verbeteren en

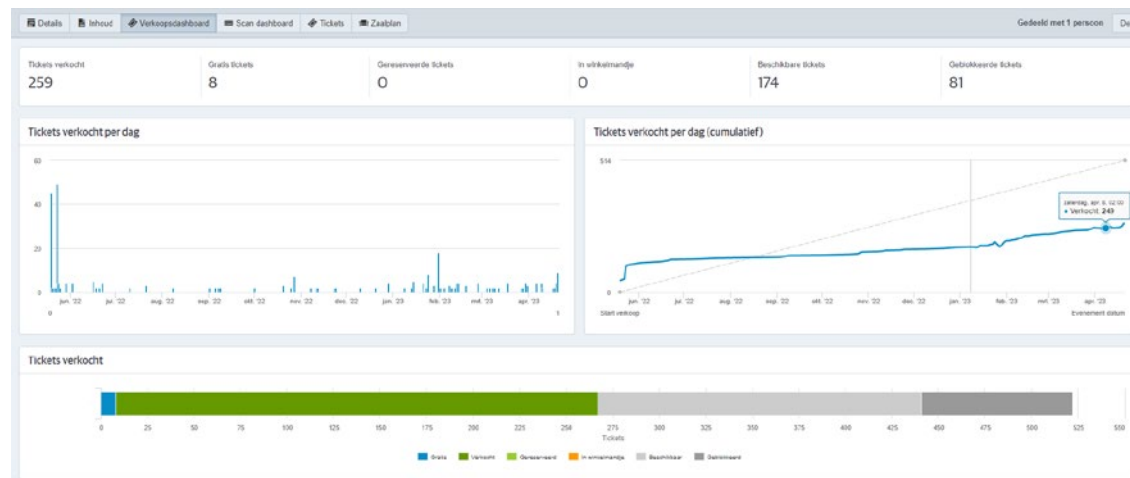

onzelf als podium van de stad meer tools geven om onze verhalen te vertellen.

Met de integratie van video, Spotify en verschillende soorten flexibele contentblokken hebben wij de vrijheid gecreëerd om onze programmering op een creatieve manier te presenteren en zo bezoekers te inspireren om ook naar voorstellingen en concerten te gaan waarmee zij eerder nog niet bekend waren. Het design is geïnspireerd op de theaterbeleving: je zit in een donkere zaal en kijkt naar een artiest die in de spotlight staat. Hoogzomer, op 18 juli 2022, lanceerden we onze nieuwe website – bewust in een rustige periode, voor een zachte lancering. We zijn heel trots dat we in een relatief korte tijd zo’n mooie website hebben kunnen neerzetten en zijn blij met het eindresultaat en de mogelijkheden die dit biedt.

Overstap naar Ticketmatic

Gedurende het denkproces rondom de nieuwe website kwamen we tot de conclusie dat het bouwen van een nieuwe website op basis van de API van het toenmalige ticketsysteem niet wenselijk zou zijn. Met de complexiteit van onze zalen hebben wij een systeem nodig dat die complexiteit aankan en daarnaast het gebruiksgemak voor onze bezoekers kan vergroten. Na een uitvraag bij vier ticketsystemen maakten wij de overstap naar Ticketmatic. Het inrichten van een nieuw ticketsysteem zette ook druk op het anders inrichten van bedrijfsprocessen in ons planningssysteem. Het maakte het spannend, in voorjaar en zomer 2022: het betekende dat we bij de livegang zowel de nieuwe website als het nieuwe ticketsysteem zouden lanceren. Dat er veel kwam

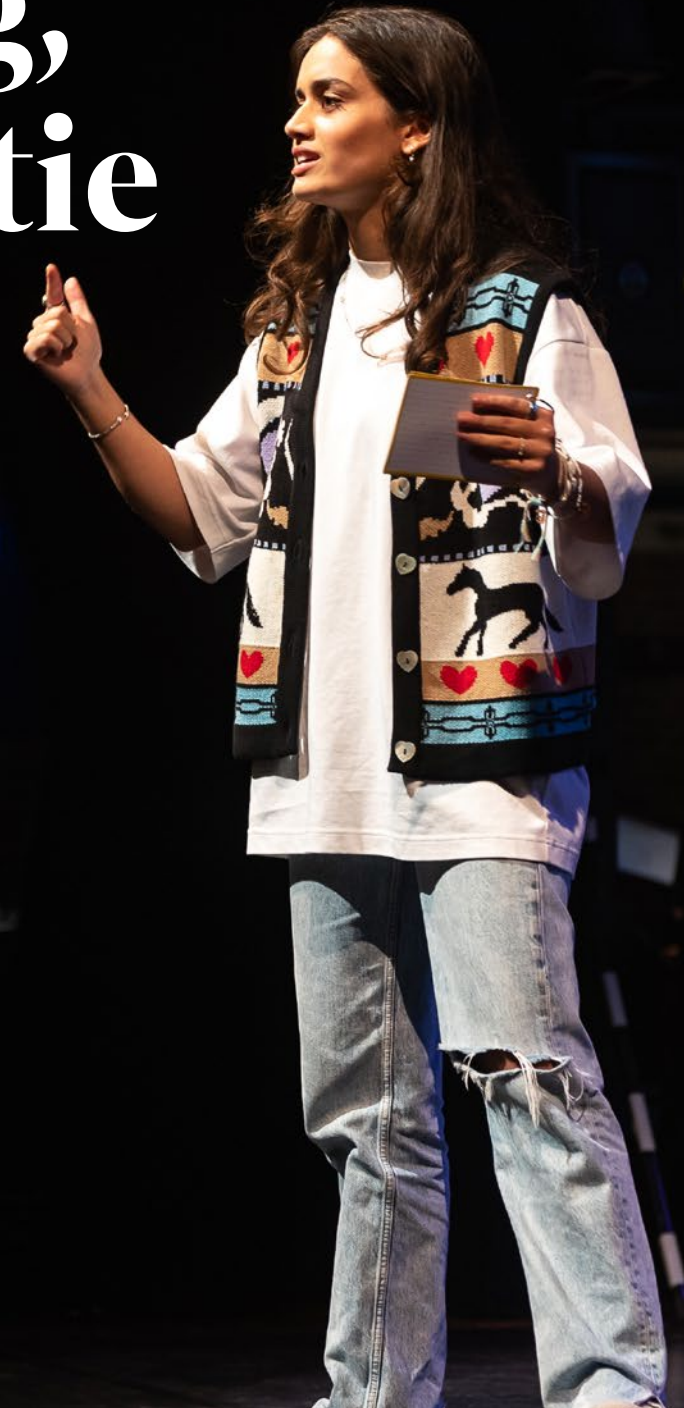
kijken bij de integratie van het nieuwe ticketsysteem, moge bekend zijn. Het doel hielden we echter altijd goed voor ogen: het kopen van een kaartje zo makkelijk mogelijk te maken voor de bezoeker, naast een verbetering ten opzichte van de handmatige acties die in eerdere systemen nodig waren om basistaken uit de voeren. Uiteraard was de overstap naar nieuwe site en ticketsysteem zowel voor onze bezoekers als voor onze collega’s wennen. Tot nu toe zijn wij echter tevreden met de overstap naar Ticketmatic.

Contentmarketing

Om nieuwe doelgroepen te bereiken, zorgt onze integrale programma- en marketingaanpak voor een programma dat is afgestemd op het publiek, maar andersom ook extra stappen zet om bezoekers te werven voor een artistiek en kwalitatief programma.

Sinds april 2022 is een contentmarketeer aangesteld, die middels aansprekende video’s via social media, vlogs, blogs en podcasts communities opbouwt. Fe Wigman zet in op meer relevante content op sociale media en op meer uitingen die onze eigen identiteit markeren. Omdat zij tevens kunstenaar is, krijgen de meeste solo- en duo-artiesten die in de Leidse Schouwburg staan een persoonlijk door haar gemaakt kunstwerk.

Talentontwikkeling, educatie en interactie

Sinds 1 juni 2022 is ook onze nieuwe programmamaker Educatie Inclusie & Interactie aan de slag. Olga Crapels rolt samen met ons een nieuwe visie op educatie uit, waarbij de focus ligt op inclusie en op samenwerkingen en verankering in Leiden en de regio.

Talentontwikkeling

De toekomst van de podiumkunsten gaat hand in hand met talentontwikkeling en cultuureducatie. Hierin hebben we in 2022 een groter deel van onze tijd, aandacht en inspanning geïnvesteerd, een aandeel dat de komende jaren nog groter zal worden.

Brahms-project

Het mooiste voorbeeld van talentontwikkeling binnen het genre klassieke muziek is het Brahms-project van Johannes Leertouwer, waarin hij negentiende-eeuwse expressiemiddelen onderzoekt met behulp van een orkest van oude rotten, jonge musici en studenten. Op deze manier ontstaat een kruisbestuiving die over en weer inspireert.

ScheidenvandeMarkt

Daarnaast organiseerden we een zevental concerten onder de naam ScheidenvandeMarkt, waarbij getalenteerde studenten aan het Koninklijk Conservatorium, de Nederlandse Strijkkwartet Academie en het Conservatorium van Amsterdam vlieguren maken voor publiek. Dit vindt plaats op zaterdagmiddagen, aan het einde van de marktdag, met een drankje erbij in de Breezaal. De inzet is laagdrempelig en de setting informeel, met als doel

hiermee ook nieuw publiek van klassieke muziek te laten genieten. Voorbeelden van doorstroming vanuit ScheidenvandeMarkt naar de reguliere programmering zijn het Barbican Quartet, Shin Sihan & Gorka Plada Girón en Alexander Warenberg.

Cabarettalent

Als huis voor het jaarlijkse Leids Cabaret Festival staat de Leidse Schouwburg al 42 jaar aan de wieg van nieuw, vaak jong, cabarettalent. Het is talent dat wij vanaf hun eerste schreden op het podium blijven volgen en blijven ontvangen. Het publiek groeit met dit talent mee en is zeer gemotiveerd om hen te blijven volgen.

In onze eigen samengestelde reeks Lachstof krijgen finalisten van een van de landelijke cabaretfestivals – waaronder het Leids Cabaret Festival, Cameretten en

het Groninger Studenten Cabaret Festival – de kans om hun repertoire te brengen. Tijdens een Lachstof-avond worden twee finalisten gepresenteerd door een talentvolle MC. De Lachstof-avonden zijn vrijwel altijd vooraf uitverkocht – ook al is er geen line-up bekend.

PUNCH

Ook voor het eerdergenoemde Theaterbolwerk PUNCH is de Leidse Schouwburg de thuisbasis. Bij PUNCH krijgen juist toneelteksten van jonge schrijvers de kans om door zeer gerenommeerde acteurs en regisseurs in theaters gespeeld te worden.

Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal heeft sinds jaar en dag een vaste samenwerking met Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland. In 2022 konden de leerlingen van ActeerLab 1 en 2, de productieklas en MusicalLab van het Jeugdtheaterhuis van 13 tot en met 18 jaar, naar de voorstellingen What is Love van Theater Utrecht & DOX en Queer Planet van HNTjong. Daarnaast brachten de leerlingen in april 2022 hun presentatie voor familie en vrienden in de Stadsgehoorzaal.

Sinds september 2022 ontvangen wij de leerlingen van het Jeugdtheaterhuis weer op woensdagmiddag en zaterdag in de Stadsgehoorzaal. Wij vormen dan het huis voor hun lessen. Na ruim anderhalf jaar verbouwing en coronamaatregelen zijn we verheugd hen weer te verwelkomen.

Cultuureducatie – Primair en voortgezet onderwijs

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal werkt samen met BplusC op het gebied van cultuureducatie.

Jaarlijks organiseren wij samen een aantal voorstellingen voor basisscholen. We zoeken daarbij altijd naar de beste jeugdtheatergezelschappen en thema's die spelen bij kinderen van deze leeftijd. Dit gebeurt in afstemming met BplusC, dat contact houdt met de betreffende deelnemende basisscholen.

Jaarlijks programmeren wij eveneens in samenwerking met BplusC voorstellingen voor de programma's Kunstshot en Cultuursjop. Dit jaar presenteerden wij bij Cultuursjop cabaretier Rayen Panday en bij Kunstshot I AM REDO, breakdancer en motivational speaker, die de middelbare scholieren een hart onder riem stak en aan hen wilde laten inzien dat met de juiste instelling en mentaliteit alles mogelijk is, zolang je voor jezelf maar geen excuses creëert.

Om zoveel mogelijk podiumkunst bereikbaar te

maken voor kinderen en studenten, is er een vaste kinderprijs van € 10 voor alle klassieke concerten. Studenten – universitair, hbo én mbo – kunnen altijd voor € 10 naar een theatervoorstelling of klassiek concert. We merken in toenemende mate dat deze lage prijs drempelverlagend is. Voor ons is dit een belangrijke manier om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met klassieke muziek en toneel. In datzelfde licht werken we ook graag samen met We Are Public, een pas die de kans biedt om tegen een maandelijks bedrag van € 15 (onder de 30 jaar) of € 30 (boven de 30 jaar) vele voorstellingen en concerten door het hele land gratis te bezoeken. We Are Public zorgt ook bij ons in huis voor publiek dat naar avontuurlijker theater en concerten gaat.

Contextprogramma

Op het gebied van muziekeducatie werken BplusC en de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal samen in de luistercursus Weet wat je hoort, waarin iedereen met interesse leert wat klassieke muziek is en wat je kunt horen in een concert. De cursisten van BplusC kunnen naar specifieke concerten, die vooraf ook tijdens deze cursusreeks worden besproken.

Bij alle BIS-gezelschappen werden in 2022 voorafgaand aan de voorstellingen inleidingen gegeven, die gratis toegankelijk waren voor elke bezoeker met een kaartje voor de voorstellingen. Ook de dansvoorstellingen werden altijd ingeleid. Bij het genre klassiek kenden de meeste concerten van de Nieuwe Philharmonie en Amsterdam Sinfonietta een inleiding. Van dit laatste concert huisvestten wij in april 2022 bovendien een open repetitie. Geïnteresseerden konden zo zien hoe een concert tot stand komt.

Jeugdtheatercollege

Tijdens Kastanjerrr, ons jeugdtheaterfestival in de herfstvakantie, brachten wij een door onszelf geproduceerd Jeugdtheatercollege over theater. Aan het theatercollege leverden ook acteurs van studententoneelvereniging Cuculum en van het Leidse musicalkoor Otis een bijdrage. Kinderen mochten al hun vragen stellen. Dat resulteerde in een vragenvuur vol nieuwsgierigheid.

Interactie

De Leidse Iftar

Een iftar is een gezamenlijke maaltijd tijdens de Ramadan die na zonsondergang wordt gedeeld. Na een eerste samenwerking met Leidse ondernemers met een Turkse of Marokkaanse migratieachtergrond bij de Leidse Iftar in 2021, waarbij alleen via livestream deelgenomen kon worden, werd in 2022 een échte iftar georganiseerd. Onze rol was ditmaal slechts faciliterend: we stelden onze keuken en expeditie beschikbaar. Voor de komende jaren zoeken wij met ondernemers naar een duurzame organisatie van dit jaarlijkse evenement.

Primafest

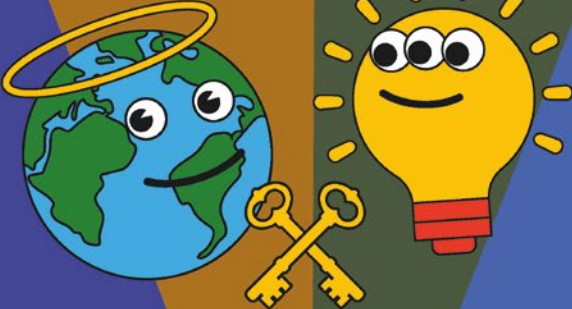
In 2021 zijn wij met een groep twintigers, alleen beginnend programmamaker, programmeur of cultuurmarketeer, om de tafel gegaan om met hen te kijken naar interessante nieuwe vormen van theaterbeleving, in combinatie met ontmoeting en uitgaan. Samen met deze jongeren ontwikkelden we Primafest, een multidisciplinair theaterfestival waarin theater, muziek, poëzie, dansen en gesprekken samengaan met een fikse dosis avontuur. De eerste editie van Primafest vond plaats op 29

april 2022. Ondanks tegenvallende bezoekers – ons binnenfestival moest concurreren met Koningsdagfestivals en diverse andere buitenfestivals – kijken we terug op een kansrijk evenement, dat de basis vormt voor toekomstige avonden in festivalsetting, bedoeld voor een jong publiek. We zijn voor Primafest een samenwerking gestart met Wibar op het gebied van programma en publieksbereik, en zien duidelijke mogelijkheden om samen met hen in onze Stadsgehoorzaal een festivalsetting te creëren die jongeren zal aanspreken.

Flitscolleges

Naast al eerder genoemde coproducties en samenwerkingen ontwikkelden wij van maart tot en met mei drie flitscolleges over de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De flitscolleges hadden de vorm van een korte (flits) lezing van twintig minuten, waarna er gelegenheid was om vragen te stellen. Tijdens de flitscolleges kwamen onderwerpen aan bod die gingen over gender gelijkheid ('waarom verdienen vrouwen nog steeds minder dan mannen en heb je daar zelf invloed op?' – SDG 5), over de invloed van je lifestyle en consumptiegedrag op de toekomst (SDG 12, verantwoorde consumptie en productie) en over geluk op de werkvloer (SDG 3, goede gezondheid en welzijn). De flitscolleges vonden plaats in het café van de Stadsgehoorzaal en gaven ons de aanzet om in de toekomst meer kennis en debat over actuele en urgente onderwerpen in dit café te programmeren.

Leidse Schouwburg
Stadsgehoorzaal

KENNIS
&
DEBAT

Waarom verdienen vrouwen nog steeds minder en wat kun jij daaraan doen?

Wat kun je doen om gelukkiger te worden op je werk?

FLITS COLLEGES

OVER DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELEN

En kan Kunstmatige Intelligentie ook gebruikt worden om de wereld beter te maken?

Wat heeft mijn koopgedrag met mijn toekomstige kleinkinderen te maken?

23 mrt

Gea Peper
HappinessBureau
over geluk op het werk

6 apr

Felicia van Andel
WOMEN inc.
over salaris-ongelijkheid

25 mei

Tim Meijers
Universiteit Leiden
over lifestyle en toekomstige generaties

22 jun

Sennay Ghebream
Universiteit van Amsterdam
over niet-discriminerende AI

Stadsgehoorzaal Leiden
20.30-21.00 uur | Toegang gratis | leidseschouwburg-stadsgehoorzaal.nl/flits

Fondsenwerving

The background of the slide features a teal-to-blue gradient on the left side, which transitions into a large, solid pink circle on the right side. The title 'Fondsenwerving' is positioned in the upper left area, overlapping the teal gradient.

Steun

In 2022 konden wij nog rekenen op eerdere subsidie voor de periode 2020-2021, die door de coronacrisis met een jaar werd verlengd. In 2022 kon opnieuw een aanvraag worden ingediend bij het Fonds Podiumkunsten, ditmaal voor de periode 2023-2024. In het najaar van 2022 kregen wij de toekenning, waardoor wij ook in 2023 en 2024 scherper kunnen programmeren en twee producties met Leidse makers kunnen produceren.

Bondgenoten, Vaandeldragers en Musketiers

Jaarlijkse steun

In 2022 konden wij meer dan ooit rekenen op steun van onze ambassadeurs: onze Bondgenoten, Vaandeldragers en Musketiers. Bondgenoten zijn onze vrienden die jaarlijks € 65 doneren, Vaandeldragers steunen ons met € 250 en Musketiers met een bijdrage van € 5000. Door hun jaarlijkse steun kunnen wij inzetten op randprogramma en educatieprogramma's. Dankzij hen hebben wij bijvoorbeeld in oktober 2022 tijdens Kastanjerrr het Jeugdtheatercollege gemaakt.

Tekenen van dank

Als dank voor hun steun hebben Bondgenoten, Vaandeldragers en Musketiers een aantal privileges, zoals de mogelijkheid om bij de start van de verkoop van voorstellingen als eerste kaarten te kunnen boeken. In september 2022 ontvingen wij onze Bondgenoten en Vaandeldragers bovendien bij drie bijzondere projecten met een Leidse achtergrond: het concert van Nieuwe Philharmonie & Shunske Sato onder leiding van Johannes Leertouwer waarin wetenschap, muziek en geschiedenis samenkwamen, de première van Ongerijmd, de eerste toneeltekst die theaterbolwerk PUNCH op de Bühne heeft gebracht, en de première van h/AI: human versus Artificial Intelligence door Veenfabriek, theatergroep Echo & Orkest de Ereprijs.

Musketiers in ontwikkeling

In november 2019 zijn we gestart met de Musketiers, een groep van Leidenaren die, onder aanvoering van Jochem Myjer, de Leidse Schouwburg een warm hart toedragen. Hoewel pas na de laatste lockdown echt vormgegeven kon worden aan het programma van de Musketiers, willen wij in 2023 dit programma door ontwikkelen en samen met de Musketiers de toekomst van dit programma vaststellen.

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Bondgenoten	318	344	353	405
Vaandeldragers	2	7	13	13
Musketiers	5	5	5	5

Horeca, sales en evenementen

Sales & Events

Onder de afdeling Sales & Events vallen alle activiteiten die op initiatief van een afnemer worden georganiseerd en waarbij een – cultureel dan wel commercieel – tarief wordt betaald voor het gebruik van de zalen, de voorzieningen, de horeca, de techniek en eventueel een op maat gemaakt programma. Aangezien een deel van deze activiteiten of verhuringen aansluit op de culturele missie van onze instelling, is er in die gevallen sprake van waardecreatie. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij wetenschappelijke conferenties waarbij aandacht is voor (publieke) kennisdeling en/of culturele toevoegingen, amateurkunstvoorstellingen en evenementen van vrije producenten. We zijn sterk in het faciliteren van congressen en feesten en onze locaties zijn perfect geschikt als filmlocatie. Ten slotte verzorgt de afdeling Sales & Events de begroting en uitvoering van eigen feesten en producties en coproducties.

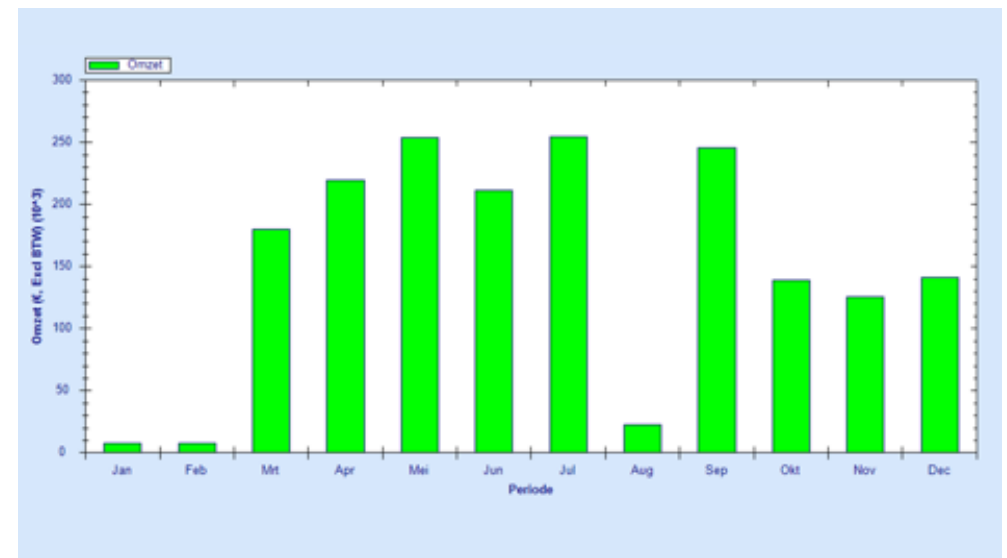
De afdeling Sales heeft het afgelopen jaar een fantastisch jaar gehad, met 98 evenementen waarop in totaal 25.165 bezoekers afkwamen. Het zwaartepunt voor onze afdeling lag in de maand mei, met 15 evenementen met in totaal 5.394 bezoekers. Tijdens de eerste twee maanden hadden wij nog te maken met veel beperkingen door de coronapandemie; in deze periode waren wij vooral het decor geweest van tv- en filmopnames.

Leiden was in 2022 European City of Science. Dankzij jarenlange inspanningen van ons team hebben wij hiervoor zes grote events mogen organiseren: de openingsceremonie (die vanwege de coronamaatregelen helaas niet doorging), het hoofdcongres met de aansluitende cocktailparty voor de Europese Commissie, de uitreiking van de European Union Contest for Young Scientists (EUCYS) and Talenton Awards (prijzen voor jeugdige Europese wetenschappers) en het Finale Festival, dat het jaar op een prikkelende, innoverende en immersieve manier afsloot. Dat Leiden Europese hoofdstad van de wetenschap was, had een grote aantrekkingskracht op organisatoren van nationale en internationale congressen, waarvan wij als locatie de vruchten hebben geplukt.

Overige evenementen waren:

- 2 Qmusic-feesten, 2 weekenden Ongekend met 071- en Ongehoorzaam-feesten
- 27 nationale en internationale wetenschappelijke congressen
- 15 film- video- en tv-opnames, waaronder de tv-programma's Inclusief Rutger en ARIA, de films Net als in de Film en Rundfunk en de BBC met Who Do You Think You Are met niemand minder dan Andrew Loyd Webber
- Concertverhuringen met Tino Martin en diverse tributebands
- 14 amateurvoorstellingen
- 10 vergaderingen
- 3 bruiloften
- 1 uitvaart

Omzet sales per maand

Hospitality

Het hospitalityteam heeft zich in het begin van het jaar vooral beziggehouden met het werven van tien nieuwe medewerkers, om zo het totaal op veertig te brengen. Gezien de arbeidsmarkt op dat moment was dit een hele prestatie. Vanaf september was het team van supervisors, eerste medewerkers en hospitalitymedewerkers weer op het niveau van voor de coronatijd.

Er is veel tijd besteed aan het inwerken en trainen van onze pool van hospitalitymedewerkers, om onze bezoekers zo gastvrij en servicegericht mogelijk te kunnen ontvangen.

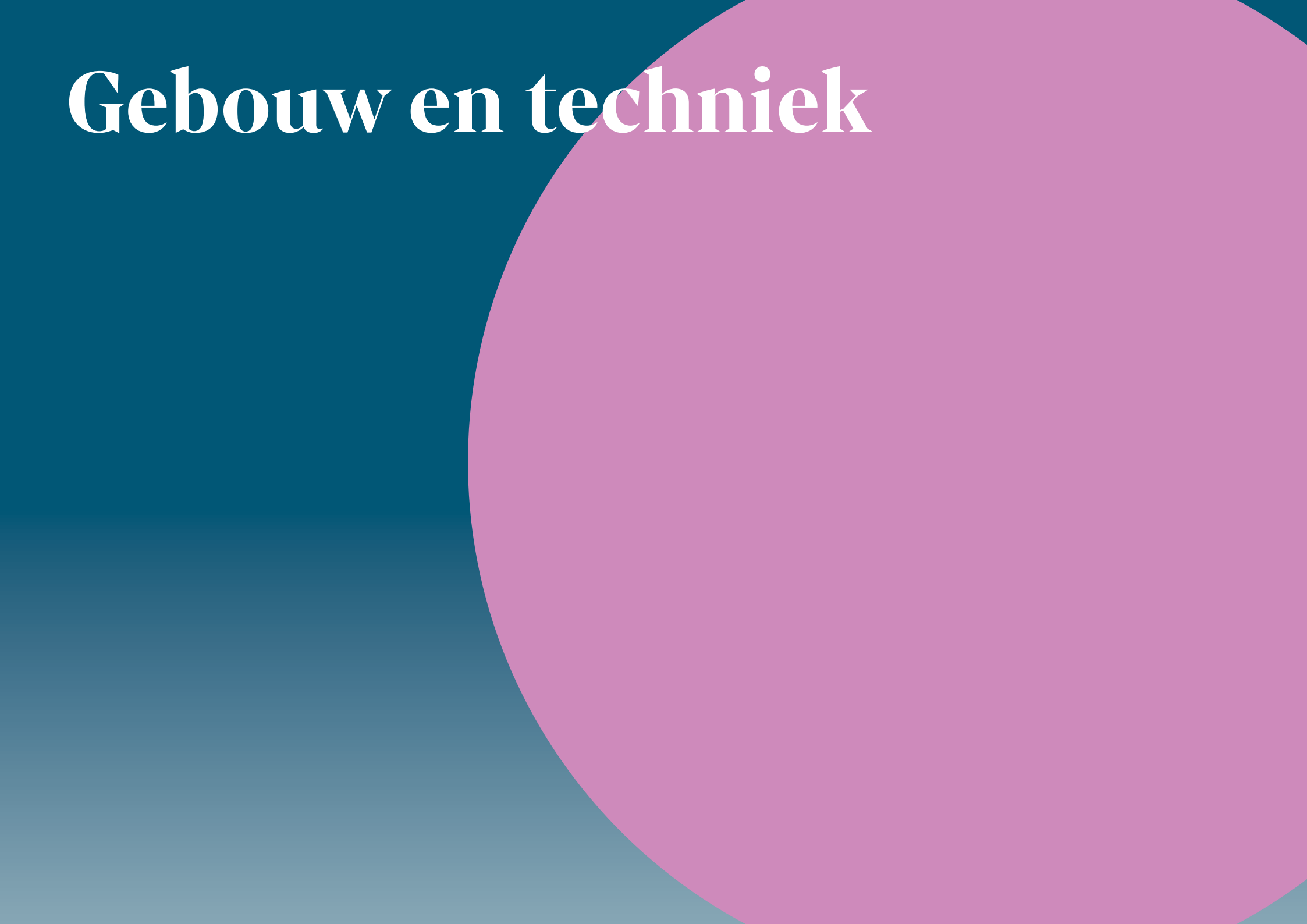
Ook is opnieuw gekeken naar de invulling van de barren in de Stadsgehoorzaal en zijn wij tot een ontwerp gekomen, dat in 2023 uitgevoerd zal worden.

In 2022 hebben wij voor feesten de stap gemaakt van zachte plastic bekertjes naar hard-cups; dit is beter voor het milieu.

Ons café Van 't Huis, de voormalige Catharinafoyer, is verbonden aan de Stadsgehoorzaal. In coronatijd hebben we deze ruimte met beperkte middelen ingericht als grand café, met als doel de cultuur in ons huis te ondersteunen en een prettige plek te creëren voor een ontspannen gesprek na een congres, een ruimte met podium voor talentontwikkeling en een locatie voor ontmoeting. We hebben veel tijd besteed aan de verdere ontwikkeling van het grand café, maar de uiteindelijke uitwerking hiervan stond door het ontbreken van de juiste vergunningen helaas on hold. Inmiddels is deze vergunning geregeld en willen we in 2023 heropend zijn met een café met een mooie informele uitstraling, die past bij de veelheid aan klanten en bezoekers die we willen ontvangen.

Gebouw en techniek

The background of the slide features a teal-to-blue gradient on the left side, which transitions into a large, solid pink circle on the right side. The title 'Gebouw en techniek' is written in a white, serif font, positioned in the upper left area where the teal background is present.

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal is de grootste podiumkunstorganisatie van Leiden en omgeving. Door de combinatie van theater en concertgebouw kunnen wij een plek bieden voor topaanbod op het gebied van podiumkunsten en klassieke muziek, en hebben wij tegelijkertijd voor veel culturele en maatschappelijke partners in de stad ruimte beschikbaar.

Onze gebouwen zijn bekende fysieke ankers in de stad waar allerlei ontmoetingen plaatsvinden. Met ons netwerk zijn we als grote cultuurorganisatie ook aanjager en verbinder bij nieuwe initiatieven op cultureel, maatschappelijk en zakelijk vlak. Als beheerder van twee bijzondere locaties voelen wij een grote verantwoordelijkheid naar onze verhuurder en de stad Leiden enerzijds en naar onze klant anderzijds. Voor beide partijen wensen wij de optimale situatie. Toch blijft dit een spanningsveld. Wij verwachten de komende jaren geconfronteerd te worden met steeds hoger oplopende kosten en herstelwerkzaamheden. Hierbij is nog steeds niet altijd duidelijk wat onder verantwoordelijkheid van het beheer van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal dan wel gemeente valt. Wij voeren doorlopend constructieve gesprekken met de gemeente om tot duurzame oplossingen te komen. Qua onderhoud is veel geschilderd in de Stadsgehoorzaal, waardoor alles er nu weer keurig uitziet. Dezelfde werkzaamheden zullen in 2023 in de Leidse Schouwburg plaatsvinden. Hiermee laat de gemeente Leiden zien dat ook oude monumentale panden verduurzaamd kunnen worden. Wij zijn dankbaar voor deze en toekomstige inspanningen.

Verduurzaming en veiligheid

Zowel de Leidse Schouwburg als de Stadsgehoorzaal zijn door de gemeente Leiden gemarkeerd als vergroeningslocaties. Dat betekent dat we alles in het werk stellen om het milieu te ontzien en te werken aan een duurzame toekomst. Wij hebben dan ook een Gouden Green Key-label. Verder is in 2022 in de Stadsgehoorzaal de brandmeldingsinstallatie vervangen; deze wordt in februari 2023 gecertificeerd, zodat ons gebouw nog veiliger is. Daarnaast is ons gebouw voorzien van nieuwe luchtbehandeling en warmtewielen en is alle huisverlichting inmiddels LED. Ook het terugwinnen van restwarmte is nu gerealiseerd. Verder zijn 38 zonnepanelen geplaatst om het energieverbruik van de warmteterugwinning te compenseren.

Techniek

In 2022 is geïnvesteerd in een nieuw speakersysteem voor de Leidse Schouwburg; deze installatie was na 20 jaar aan vervanging toe. Twee collega's van het technische team hebben het afgelopen jaar de organisatie verlaten. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt en het landelijke tekort aan podiumtechnici konden wij gelukkig weer twee nieuwe collega's aan ons team toevoegen.

ICT

In 2022 hebben wij onze internetverbinding geüpgraded met een glasvezelverbinding. Ook hebben wij meer accesspoints in de Grote Zaal van de Stadsgehoorzaal opgehangen, zodat wij onze gasten nu en in de toekomst kunnen voorzien van goed internet.

Personnel – Fair Practice

Eerlijke bedrijfsvoering

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal spant zich in voor een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering en hanteert hierbij de Fair Practice Code. Gebruikers hiervan zetten zich, met inachtneming van de Governance Code Cultuur en de Code Cultuur, in voor Fair Pay, Fair Share en Fair Chain.

Missie en visie

De directie heeft samen met het MT onze missie en visie opnieuw bepaald. Deze missie en visie helpt ons met onze keuzes in de bedrijfsvoering en zorgt voor focus bij ons medewerkers.

Onze missie

Verhalen samen brengen

Onze visie

Wij maken impact door verhalen samen te brengen op onze podia. Verhalen die ertoe doen, versterkt door de kracht van ontmoeting.

Kernwaarden

Bij een nieuwe visie en missie horen ook nieuwe kernwaarden. In speciaal daarvoor georganiseerde sessies gingen medewerkers hierover met elkaar in gesprek en hebben we op basis van deze gesprekken onze kernwaarden geherformuleerd: open, creatief, samen en duurzaam. Het zijn kernwaarden die bij ons passen, waarbij wij ons thuis voelen en die onze ambitie en onze functie en plek in de samenleving weergeven.

Open

- gastvrijheid: bij ons is iedereen welkom
- open-minded: elke mening telt, open blik naar de wereld
- inclusief
- toegankelijk

Creatief

- in samenwerken
- in oplossingen
- in flexibiliteit
- inspirerende ideeën

Samen

- samen met ons team
- samen met partners creëren we meer
- samenleving
- samen maken we verschil en impact

Duurzaam

- hoge kwaliteit (keten van podiumkunst)
- duurzame relaties
- duurzame bijdrage aan de samenleving
- zorgdragen voor een duurzame toekomst van de aarde
- fair practice

Zorg voor onze medewerkers

Werk-privé balans

We willen niet alleen investeren in de ontwikkeling van medewerkers: we vinden het ook belangrijk om een omgeving te creëren waarin medewerkers zich veilig voelen en met plezier aan het werk zijn. De coronacrisis heeft ook in dit opzicht veel

impact gehad op onze sector: er werden andere vaardigheden verwacht en er werd een flink beroep gedaan op ieders improvisatievermogen en loyaliteit. Dit heeft op sommige momenten tot onevenredige druk geleid. Het zorgen voor en behouden van een gezonde werk-privébalans heeft onze hoogste prioriteit.

Krapte op de arbeidsmarkt

We hebben ons team op voldoende sterkte kunnen houden om de geplande activiteiten ten uitvoer te brengen, maar ook voor 2023 beseffen we dat dit een wankel evenwicht is. De cultuursector heeft te kampen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierbij speelt zonder meer mee dat cruciale functies in de culturele en creatieve sector de concurrentie met andere sectoren niet aankunnen.

Om koopkrachtverlies te compenseren, is de cao aangepast met een structurele loonsverhoging: in januari 2022 3%, halverwege het jaar 2,5% en vanaf

januari 2023 nogmaals 2,5%. In totaal gaat het dus om een loonverhoging van 8% tijdens de looptijd van de cao als compensatie voor het opgelopen koopkrachtverlies.

Talenten benutten

In 2022 hebben we onze huidige gesprekscyclus onder de loep genomen, met als doel de ontwikkeling van medewerkers te faciliteren, gericht op duurzame inzetbaarheid (vakbekwaam, vitaal en in staat tot verandering), talentontwikkeling en persoonlijke groei. Het zien en benutten van ieders talent staat hoog op de agenda: dit zorgt voor gelukkige collega's die trots zijn om voor onze organisatie te werken, een mening durven te formuleren en deze willen laten horen, zodat wij binnen onze organisatie een diverser en inclusiever blikveld kunnen creëren. Samen met leidinggevendenden en de ondernemingsraad hebben

we daarom een nieuwe gespreksvorm bedacht, gebaseerd op de vier pijlers van werkplezier:

- People: vertrouwen, verbinding en de mogelijkheid om jezelf te zijn
- Progress: mogelijkheden om jezelf te ontwikkelen
- Purpose: betekenisvol werk en de ruimte hebben om zelf beslissingen te nemen
- Positivity: positiviteit en plezier

Het MT en de coördinatoren hebben deelgenomen aan een cursus gesprekstechnieken. Vervolgens zijn met alle medewerkers ontwikkelgesprekken gevoerd. De nieuwe opzet is als positief ervaren: er was sprake van een open gesprek, waarin meer ruimte werd ervaren om zaken te bespreken.

Tijdens deze gesprekken werd gekeken hoe de medewerker zich verder kan ontwikkelen binnen de huidige of toekomstige functie en of er behoefte is aan scholing.

Code Diversiteit & Inclusie

Als sector dragen we gezamenlijk zorg voor meer inclusie en diversiteit. Daarom onderschrijft de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal de Code Diversiteit & Inclusie. Daarbij gaat het niet alleen om culturele of etnische achtergrond, maar ook om gender, seksuele geaardheid, leeftijd, kennis, vaardigheden en sociaaleconomische achtergrond. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal voelt een grote verantwoordelijkheid om een actieve bijdrage te leveren aan een brede representatie in personeel, publiek, programma en partners en in de vertegenwoordiging binnen de Raad van Toezicht en spant zich daarom intensief in om de code nadrukkelijker na te leven. In februari 2022 zijn wij van

start gegaan met de werkgroep Diversiteit & Inclusie, waarin vertegenwoordigers uit zeer uiteenlopende afdelingen van de organisatie deelnemen: van programma tot kaartverkoop, van hospitality tot techniek en van HR tot sales. Deze werkgroep maakt de komende jaren blijvend onderdeel uit van onze organisatie. Als leidraad nemen wij de Code Diversiteit & Inclusie, die in de cultuursector is bepaald. Deze code focust op vier pijlers: programma, publiek, personeel en partners. Na de eerste maanden besloten wij ons te richten op de pijler personeel, omdat binnen het programma- en marketingteam al stappen worden gezet op het gebied van pijlers programma en publiek.

Met de C6 hebben we een interne campagne met verschillende voorstellingen en gezamenlijke lunches en debatten rondom dit thema georganiseerd, met als doel bewustwording en intern draagvlak bij onze medewerkers te creëren. Ook spannen wij ons in voor een divers en inclusief personeelsbestand. We hebben dit jaar een start gemaakt met een procedure voor het inclusief werven en selecteren van nieuwe medewerkers. Wij zijn ons bewust geworden van mogelijke vooroordelen bij het selecteren van nieuwe krachten. Het schrijven van inclusieve vacatureteksten vormt daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Risico-inventarisatie en -evaluatie

In het najaar van 2021 hebben wij een extern bureau een nieuwe risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), inclusief plan van aanpak, laten opstellen, dat we in 2022 up to date gemaakt hebben. Door de

verbouwingen in onze panden is het nog niet mogelijk geweest om de RI&E te laten toetsen door een veiligheidsdeskundige.

De laatste punten van de verbouwing zijn in het eerste kwartaal van 2023 afgerond, waarna toetsing plaatsvindt. Een belangrijk onderdeel van deze verbouwing was een compleet nieuwe brandmeldcentrale, die binnenkort gecertificeerd wordt.

Sociale veiligheid

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal hecht waarde aan goed werkgeverschap en schept randvoorwaarden voor een veilige werkomgeving. De directeur–bestuurder en het managementteam spannen zich hiermee in voor sociale veiligheid op de werkvloer. Het doel is om ongewenste omgangsvormen zoveel mogelijk te voorkomen. Het recht op een veilige en integere werkomgeving is een belangrijk terugkerend onderwerp tijdens medewerkersbijeenkomsten, gesprekken rondom werving en selectie en tijdens de gesprekscyclus met medewerkers.

Wij stimuleren het geven van feedback die bijdraagt aan een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid binnen de organisatie. In 2022 is het protocol voor ongewenst gedrag, inclusief procedure en beleid ten aanzien van klachten, verder aangescherpt en in het team gedeeld. We hebben een interne vertrouwenspersoon. Om drempels zoveel mogelijk weg te nemen, zijn we buiten onze organisatie op zoek gegaan naar een gecertificeerde mannelijke vertrouwenspersoon. Eind 2022 hebben we deze

gevonden, waarmee het team op dit gebied vanaf 2023 compleet is.

Ongewenst gedrag

Uit de gesprekken die onze interne vertrouwenspersoon in 2022 heeft gevoerd, zijn geen meldingen voortgekomen. Ook zijn er geen officiële klachten ingediend. Er waren twijfels of collega's wel de stap durfden te zetten om zich bij de vertrouwenspersoon te melden als er iets speelt. Daarom is een anonieme enquête opgesteld. Deze is in november gehouden en werd 73 keer ingevuld. Bij de vraag 'Hoe ervaar jij de werksfeer in jouw werkomgeving?' werd gemiddeld een 8,5 ingevuld. Er zijn geen onvoldoendes gegeven. Ook zijn er geen officiële klachten of meldingen gekomen uit de open vraag 'Heb je opmerkingen, klachten of gedachten die je wilt delen?'.

Personeelssamenstelling

In 2022 kende de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal een personeelsbestand van 38 vaste medewerkers (32,5 fte), 48 oproepmedewerkers (19 fte) werkzaam in de hospitality en kaartverkoop, 23 vrijwilligers en een flexibele schil van externen werkzaam bij financiën, techniek en kaartverkoop. Wij bieden ook veel stageplekken aan op verschillende afdelingen. Hiermee ondersteunen we studenten van verschillende opleidingen en ontdekken we potentieel jong talent voor onze organisatie. Als wij kijken naar de samenstelling van de stad Leiden en de van bewoners van onze stad, dan zien wij overduidelijk dat de samenstelling van ons medewerkersbestand nog niet divers te noemen is.

Zie hieronder een overzicht van de stand van zaken per juni 2022.

Totaal	76
Vrouw	54
Man	22
60+	3
50+	9
40+	8
30+	8
18+	48
Bi cultureel	3
Arbeidsbeperking en LHBTIQ+	-
Opleiding	MBO/HBO/Universitair

- Arbeidsbeperking: hebben we niet ingevuld maar wel als categorie benoemen.
- LHBTIQ+: idem

In Leiden: 68 % is autochtoon, 15% heeft een westerse migratieachtergrond, 4% een Marokkaanse migratieachtergrond, 2 % een Turkse, 1 % een Surinaamse achtergrond, 1 % een Nederlands-Antilliaanse en 8 % een niet-westerse migratieachtergrond (AlleCijfers.nl, 2022). De komende jaren wordt het aantal autochtone inwoners relatief steeds minder, ter vergelijking: in 1996 was 80 % van de Leidenaren autochtoon. Als organisatie en brenger van cultuur voor iedereen in de stad Leiden, wordt het tijd om aan onze eigen personeelssamenstelling te werken. We hebben de wil om een diverser HR- wervingsbeleid te voeren, maar in de praktijk lukt dit nog niet. De respons op vacatures was in 2022, zoals in heel Nederland en bij zovele branches, momenteel heel laag.

De druk om mensen aan te nemen voelt hoog, de werkdruk was in 2022 relatief hoog, waardoor het invullen van vacatures van groot belang is. Op korte termijn zien wij de ombuiging naar een diverser personeelsbestand dan ook niet snel gebeuren. In 2023 willen we een enquête onder onze medewerkers houden waarin ze zelf bovenstaande gegevens kunnen invullen en aangeven hoe ze geïdentificeerd willen worden, dit zorgt voor een accurater beeld van onze personeelssamenstelling.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim was in 2022 5,39%. Er waren 33 ziekmeldingen. Medewerkers waren gemiddeld 14 dagen ziek. De meldingsfrequentie – het aantal keren dat een medewerker zich ziekmeldt – was in 2022 1,08. Ten opzichte van 2021 is het ziekteverzuimpercentage fors gestegen. In 2021 meldden onze medewerkers zich veel minder vaak ziek omdat ze vanwege de coronamaatregelen grotendeels thuis werkten. We zien dat de toename van verzuim vooral komt doordat medewerkers na een periode van relatief weinig sociaal contact toch meer vatbaar zijn voor allerlei virussen, waaronder verzuim veroorzaakt door (post)covid.

Governance Code Cultuur

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal kent een Raad van Toezicht-model en onderschrijft de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht controleert en adviseert de directie, die de stichting feitelijk

bestuurt. De raad is zodanig samengesteld dat deze zijn taken effectief en verantwoord kan vervullen, waarbij de individuele leden vanuit hun specifieke kwaliteiten en expertises kunnen bijdragen. De profielschets, de samenstelling en het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht zijn gepubliceerd op de website, samen met het jaarverslag, waarin jaarlijks openheid van zaken wordt gegeven over de activiteiten in het betreffende jaar, evenals de rechtsvorm en het besturingsmodel.

In de organisatie van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal hebben het bestuur en de Raad van Toezicht ieder hun eigen verantwoordelijkheid voor het naleven van de code. Het bestuur draagt zorg voor het verankeren van de code in de organisatie binnen de dagelijkse uitvoeringspraktijk. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het naleven van de code en evalueert dit jaarlijks in een zelfevaluatie. Hierin wordt het functioneren van de Raad besproken, evenals de samenwerking tussen de Raad van Toezicht en het bestuur en de onderlinge samenwerking tussen de leden buiten de aanwezigheid van de bestuurder.

Organisatie

Verhalen SAMEN Brengen
ZOMER 2022

ANBI-status

Sinds september 2018 is de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal een stichting met de status van culturele algemeen nut beogende instelling (ANBI).

Statutaire doelstelling

De primaire statutaire doelstelling van de Stichting Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal is het beheren en exploiteren van de Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal Leiden.

Samenstelling managementteam

Het managementteam, waarin wekelijks besluitvorming plaatsvindt, bestond in 2022 uit:

Irene Pronk

Directeur-bestuurder

Monique Aalbers

Manager programma,
marketing & kaartverkoop

Gerbert van Aken

Manager Operations

Eimert van der Vliet

boekhouder

Sandra Lagendijk

HR-adviseur & officemanager

Samenstelling ondernemingsraad

De ondernemingsraad bestond in 2022 uit de volgende medewerkers:

- Marije de Kieviet, voorzitter
- Susanne Lammers
- Nadia Eijken (tot 1 november 2022)
- Iris Conté
- Dirk Jan Noordermeer

Samenstelling en nevenfuncties Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2022 uit de volgende leden:

Ruben Maes

- Voorzitter
- Functie: eigenaar van Bureau &MAES, een strategisch adviesbureau voor de publieke zaak.
- Nevenfuncties: voorzitter Verkiezingscommissie VPRO, lid Raad van Toezicht Nederlands Letterenfonds, vertrouwenspersoon Dutch Culture, lid Raad van Toezicht Stichting Bert Schierbeekfonds, lid Raad van Toezicht Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Wouter de Groot

- Algemeen lid en lid van de auditcommissie.
- Functie: gepensioneerd. Tot 2017 Hoofd Financiën en Bedrijfsvoering bij Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.
- Nevenfuncties: bestuurslid Museum Buurtspoorweg in Haaksbergen.

Lot Vegter

- Algemeen lid.
- Functie: directeur Coöperatie De Vuurmakers, oprichter Kunstenaarscollectief Nieuwplaats Leiden, oprichter kunstenaars- en wetenschapperscollectief Liquid Society.

Van link naar rechts: Kevin van der Meijden, Marishka Neekilappillai, Ruben Maes, Lot Vegter, Wouter de Groot en Diana Chin-A-Fat

Diana Chin-A-Fat

- Algemeen lid.
- Functie: directeur Poetry International.
- Nevenfuncties: voorzitter commissie Stadsdichter Rotterdam, voorzitter commissie Zuid-Holland-Zuid Prins Bernhard Cultuurfonds.

Marishka Neekilappillai

- Algemeen lid.
- Functie: promovendus, afdeling Civiel recht, Instituut voor Privaatrecht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden.
- Nevenfuncties: secretaris Stichting Wijkoverlegorgaan De Boomborg, lid commissie Integriteitsonderzoeken D66.

Kevin van der Meijden

- Algemeen lid en lid van de auditcommissie.
- Functie: Business & Integration Architecture Special, Accenture NL en Lead Neurodiversity Network, Accenture NL.

Verslag Raad van Toezicht

In dit verslag legt de Raad van Toezicht van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal verantwoording af over de wijze waarop hij in 2022 invulling heeft gegeven aan zijn taak. Hierin wordt aandacht besteed aan de interne organisatie, de uitgangspunten voor het toezicht en de wijze waarop de Raad van Toezicht zijn taken heeft uitgevoerd.

De leden van de Raad van Toezicht houden toezicht op het functioneren van het de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal. Aan de samenstelling van de Raad van Toezicht ligt een profielschets ten grondslag die regelmatig wordt geëvalueerd. Deze profielschets gaat uit van een Raad van Toezicht met vijf tot zeven leden, die breed is samengesteld en een evenwichtige opbouw kent, met oog voor diversiteit, een onafhankelijke positionering en een kritische en integere taakvervulling. In het profiel wordt expliciet een aantal terreinen benoemd waarop specifieke deskundigheid vereist is. Het gaat om de volgende competentiegebieden:

- Politieke en/of bestuurlijke processen
- Financiën
- (Verander)management
- Kennis van de podiumkunsten
- Juridische expertise

Op elk van deze terreinen moet op basis van het profiel steeds minimaal één lid specifieke deskundigheid bezitten. In de praktijk is sprake van overlap. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding ter hoogte van € 256,- per vergadering; de voorzitter ontvangt €333,- per vergadering. De uitbetaalde bedragen zijn opgenomen in de exploitatierekening en blijven onder de desbetreffende Wet normering topinkomens.

Uitgangspunten bij het toezicht

Uitgangspunt bij het toezicht is dat de Raad van Toezicht moet kunnen vaststellen dat de directeur-bestuurder 'in control' is. De bevoegdheden van de Raad van Toezicht op basis van de statuten, zoals het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening en de tussentijdse rapportages die door de directeur worden verstrekt, zijn belangrijke sturingsinstrumenten bij dit toezicht.

Vertrekpunt bij de rolverdeling tussen de Raad van Toezicht en de directeur is de formele bevoegdheidsverdeling zoals die voortvloeit uit de statuten. De Raad van Toezicht kiest ervoor in de dialoog met directeur niet de formele bevoegdheidsverdeling centraal te stellen, maar het gewenste resultaat. De Raad van Toezicht fungeert tevens als adviseur van de directeur als het gaat om strategische keuzes. De voorzitter van de Raad van Toezicht vervult daarnaast representatieve taken. De Raad van Toezicht en de directeur hebben zich bij de inrichting van de organisatie en de uitvoering van hun taken gebaseerd op de Governance Code Cultuur. De principes uit deze code zijn waar nodig verankerd in reglementen.

Toezicht in 2022

2022 was in vele opzichten een bijzonder jaar. Niet alleen hield de Raad van Toezicht in de eerste maanden toezicht op een door coronamaatregelen gesloten Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal, het was ook het jaar waarin zowel een nieuwe directeur als drie nieuwe leden van de Raad van Toezicht aan het werk gingen, onder leiding van een nieuwe voorzitter.

In het totaal kwam de Raad in vijf reguliere vergaderingen bijeen. Voorafgaand aan iedere vergadering vond een overleg met de auditcommissie plaats, bestaand uit twee leden van de Raad van Toezicht, die samen met de directeur-bestuurder en de controller of boekhouder de stand van zaken ten aanzien van de financiën voorspraken. Daarnaast is in augustus een heidag georganiseerd, waarbij de leden van de Raad van Toezicht samen met de directeur hebben gesproken over de gewenste samenwerking en de belangrijkste aandachtspunten voor de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal in de komende jaren.

Naast de gebruikelijke aandachtspunten zoals de begroting en jaarrekening is er extra aandacht geweest voor de effecten van de coronamaatregelen en de doorwerking hiervan binnen de organisatie. De meerjarenbegroting laat zien dat onze organisatie de komende jaren geen sluitende begroting kan realiseren. De continuïteit van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal staat onder druk en dat is een punt van grote zorg.

Daarnaast is ook veel gesproken over huisvesting: niet alleen de wijze waarop de eigen huisvesting is georganiseerd en de impact hiervan op de organisatie, maar ook de huisvesting van de verschillende culturele instellingen in Leiden.

De (gemeentelijke) wens voor herhuisvesting van enkele instellingen heeft ook consequenties voor de Leidse Schouwburg-Stadsgehoorzaal.

Dit jaar heeft de Raad van Toezicht het bevorderen van de aandacht voor diversiteit en inclusie, zowel in de organisatie als programmering, voortgezet. De Raad van Toezicht heeft zich actief laten informeren door de desbetreffende werkgroep en heeft zelf ook deelgenomen aan de verschillende activiteiten die in dit kader werden georganiseerd. Sociale veiligheid was ook een belangrijk thema, waarbij Marishka Neekilappillai de directeur-bestuurder heeft geadviseerd over de te nemen stappen en het verder aanscherpen van het protocol. Tot slot is gewerkt aan het verder integreren van de Cultural Governance Code, door tijdens elke vergadering een principe van deze code met elkaar te bespreken. Ten aanzien van de interne organisatie is in 2022 vanuit de Raad van Toezicht regulier gesproken met de ondernemingsraad en is ook met regelmaat informeel contact geweest, doordat leden van de Raad van Toezicht deelnamen aan diverse gemeenschappelijke activiteiten met medewerkers.

Ondertekening

Leiden, datum

Irene Pronk

Directeur-bestuurder

Ruben Maes

Voorzitter Raad van Toezicht

Jaarrekening

The background of the slide features a teal-to-blue gradient. A large, solid pink circle is positioned on the right side, partially overlapping the teal area. The title 'Jaarrekening' is written in a white, serif font in the upper left quadrant.

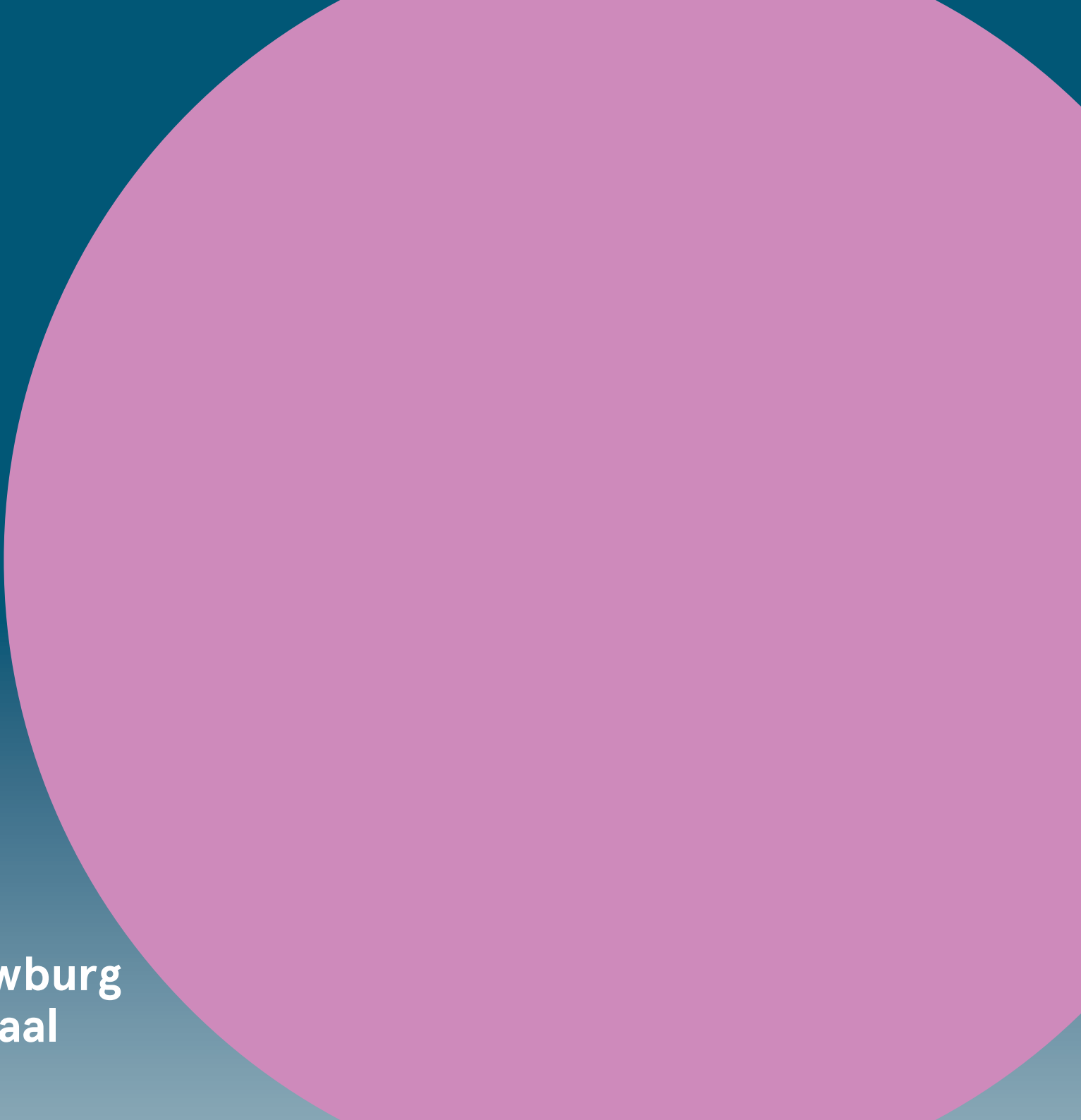
Balans na resultaatbestemming

Bedragen x € 1,-

Activa	Balans per 31-12-2022	Balans per 31-12-2021
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.078.670	2.674.996
Financiële vaste activa	36.297	36.297
Totaal vaste activa	2.114.967	2.711.293
Vlottende activa		
Vorraden	13.438	23.780
Vorderingen	606.685	1.288.230
Liquide middelen	3.422.856	2.327.326
Totaal vlottende activa	4.042.979	3.639.336
Totaal van activa	6.157.946	6.350.629

Passiva	Balans per 31-12-2022	Balans per 31-12-2021
Eigen vermogen		
Reserves	1.219.698	1.502.974
Voorzieningen	1.240.663	918.477
Langlopende schulden	1.809.596	2.077.829
Kortlopende schulden	1.887.989	1.851.349
Totaal van activa	6.157.946	6.350.629

Resultatenrekening		
Bedragen x € 1,-		
	2022	2021
Baten	6.587.809	4.292.246
Kosten van de omzet	1.999.606	466.995
Bruto marge	4.588.203	3.825.251
Personeelskosten	2.064.538	1.623.090
Afschrijvingslasten	582.646	150.509
Huisvestingslasten	1.619.037	1.410.073
Verkoopkosten	132.172	134.495
Algemene kosten	444.008	-775.605
Totaal der bedrijfslasten	4.842.401	2.542.562
Exploitatieresultaat	-254.198	1.282.689
Financiële baten en lasten	-29.080	-14.652
Belasting op het resultaat	-	-20.006
Bestemmingsreserve huisvesting	-	-200.000
Bestemmingsreserve corona naijleffecten	-	-425.000
Bestemmingsreserve FPK / gemeente Leiden	283.278	-601.878
Naar algemene reserve	-	-21.153
Netto exploitatie resultaat	-	-

••• Leidse Schouwburg
••• Stadsgehoorzaal